

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 14-20 พฤษภาคม 2568

พาณิชย์ เจ้าภาพจัด TRC 2025 ดันข้าวไทยพรีเมียมสู่เวทีโลก

“พาณิชย์” พร้อมเป็นเจ้าภาพจัดประชุมข้าวนานาชาติ (TRC 2025) ครั้งที่ 10 โชว์ความสำเร็จของภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมข้าวไทยสู่สากล

นางอารดา เพื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ได้เปิดเผยถึงทิศทางและนโยบายสำคัญของกระทรวงพาณิชย์ในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมข้าวไทย ความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมข้าวนานาชาติ Thailand Rice Convention 2025 สถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกข้าวไทยในปี 2568

รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่ออุตสาหกรรมและการส่งออกข้าวไทย เช่น ปัญหาราคาข้าวไทยปรับตัวลดลง ปัญหาต้นทุนการผลิตข้าวที่อยู่ในระดับสูง ตลอดจนการรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ เช่น พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน

ทิศทางและนโยบายสำคัญของกระทรวงพาณิชย์ในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมข้าวไทย

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สินค้าเกษตรเป็นสินค้าสำคัญอันดับ 1 ของไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะสินค้าข้าว กระทรวงพาณิชย์จึงให้ความสำคัญในการส่งเสริมและยกระดับอุตสาหกรรมข้าวไทยอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก “ข้าว” เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับคนหลายภาคส่วน ตั้งแต่เกษตรกร ผู้ประกอบการรายย่อย ผู้ประกอบการรายใหญ่ ผู้ประกอบการนำเข้า รวมทั้งผู้ประกอบการแปรรูปข้าวอีกด้วย

ดังนั้น กระทรวงพาณิชย์ จึงผลักดันนโยบาย “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพสูงหรือข้าวพรีเมียมที่ตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการใช้นวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับข้าวไทย และที่สำคัญที่สุด คือ เพื่อให้เกษตรกรไทยมีรายได้ที่มั่นคงในระยะยาวภายใต้แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมข้าวไทยอย่างยั่งยืน

ความเป็นมาของการประชุมข้าวนานาชาติ Thailand Rice Convention 2025 (TRC 2025) ครั้งที่ 10

สำหรับการจัดงานประชุมข้าวนานาชาติ Thailand Rice Convention 2025 หรือ TRC 2025 ในปีนี้ เป็นการจัดงานครั้งที่ 10 หลังจากที่ได้จัดครั้งล่าสุดเมื่อปี 2562 และว่างเว้นไปเป็นระยะเวลา 6 ปี เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด-19 (COVID-19) โดยการกลับมาจัดงานครั้งนี้จะเป็นการพลิกโฉมวงการข้าวไทยซึ่งจะมีการนำเสนออุตสาหกรรมข้าวไทยครบทั้งห่วงโซ่อุปทานเพื่อที่ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมข้าวไทย จะให้การยอมรับและเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานข้าวไทยเพิ่มขึ้น

รวมทั้งเป็นการจัดเวทีให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมข้าวไทยจะได้กลับมากระชับความสัมพันธ์และพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลความเห็นระหว่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่กำลังเป็นกระแสนิยมในปัจจุบัน เนื่องจากผู้บริโภคหันมาดูแลสุขภาพและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ จึงให้ความสำคัญกับการจัดงาน TRC 2025 ที่จะเป็นการนำเสนอและส่งเสริมให้สินค้าข้าวไทยเป็นมากกว่าสินค้าอาหารหลัก (staple food) แต่เป็นสินค้าที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ รูปแบบการจัดกิจกรรมภายในงาน Thailand Rice Convention 2025

งาน TRC 2025 จะเป็นเวทีสากลที่เปิดโอกาสให้ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก นักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย และเกษตรกรจากหลากหลายประเทศ ได้พบปะ แลกเปลี่ยนข้อมูล และร่วมมือกันในการผลักดันอนาคตของอุตสาหกรรมข้าวโลกให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน

โดยมีผู้เข้าร่วมงานตอบรับกว่า 500 คน จากทั้งในและต่างประเทศมากกว่า 30 ประเทศ ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานรัฐบาลต่างประเทศ (G to G) ผู้นำเข้าและส่งออกข้าว หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สื่อมวลชน รวมถึงชาวนาและเกษตรกรซึ่งเป็นตัวแทนในกลุ่มอาชีพภาคเกษตร

โดยการจัดงานภายใต้แนวคิด “Global Rice from Thai Legacy” ซึ่งสะท้อนถึงรากฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ความหลากหลายของสายพันธุ์ข้าว และการสืบทอดวัฒนธรรมข้าวไทยมายาวนานหลายร้อยปี โดยทั้งหมดนี้เพื่อแสดงให้เห็นความสำเร็จของภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมข้าวไทยว่าสามารถนำข้าวไทยไปสู่สากลและตลาดโลกได้อย่างไร

นอกจากนี้ ความพิเศษของ TRC 2025 คือ การที่เราออกแบบการจัดงานให้เชื่อมโยงแนวคิดด้านคุณภาพมาตรฐาน ความยั่งยืน และมรดกวัฒนธรรมของข้าวไทยเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ โดยทุกกิจกรรมภายในงานจะสะท้อนภาพลักษณ์ของไทยในฐานะผู้นำด้าน “ข้าวคุณภาพระดับโลก” และนำเสนอภูมิติของห่วงโซ่อุปทานสินค้าข้าว ประกอบด้วย

- การบรรยายในหัวข้อ “ภาพรวมการค้าข้าวโลกปี 2568 จากมุมมองของผู้ส่งออกข้าวสำคัญ” (The Outlook of Global Rice Trade in 2025 from Major Rice Exporters’ Point of View) โดยวิทยากรจากหน่วยงานและผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลกทั้ง 4 ประเทศ คือ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย สมาคมผู้ส่งออกข้าวอินเดีย สมาคมอาหารของเวียดนาม และผู้ส่งออกข้าวของปากีสถาน

- การเสวนาในหัวข้อ “ข้าวยุคใหม่สู่ความยั่งยืน พลิกเกมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม” (New-Era Rice Towards Sustainability – A Game-Changer for the Economy and Environment) เพื่อพูดคุยและแลกเปลี่ยนมุมมองต่อข้าวในยุคสมัยใหม่จะนำสู่ความยั่งยืนได้อย่างไร โดยเชิญผู้เกี่ยวข้องในวงการข้าวอินทรีย์ทั้งผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน

- และสุดท้ายนี้ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานได้ทราบภาพรวมและทิศทางของตลาดข้าวทุกประเภทในเชิงลึก กรมฯ ได้เชิญ Mr. V Subramanian ผู้ร่วมก่อตั้งวารสาร SS Rice News ที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ตลาดข้าวโลก เพื่อให้การบรรยายในหัวข้อ “ทิศทางอุปสงค์และอุปทานข้าวโลก: โอกาสและความท้าทาย” (Future Trends of Global Rice Demand and Supply: Opportunities and Challenges)

ดังนั้น การจัดงานครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมงานจะได้รับทราบข้อมูลและข้อคิดเห็นจากมุมมองของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ส่งเสริมการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน ผู้เชี่ยวชาญด้านตลาดข้าว และผู้เชี่ยวชาญบริโภคข้าวโดยตรง

“ที่ผ่านมาเรา กระหวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และเกษตรกร จะพบปะและประชุมหารือกันผ่านช่องทางออนไลน์ แต่ในปีนี้จะเป็นการกลับมาเจอกันในรอบ 6 ปี ซึ่งผู้เข้าร่วมงานทุกคนต่างเฝ้ารอที่จะเห็นนวัตกรรมเทคโนโลยีการผลิต นิทรรศการที่ประเทศไทยจะนำเสนอและประชาสัมพันธ์ข้าวไทย โดยเราก็คอยจะทำให้ทั่วโลกได้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมการปลูกข้าวของไทย พัฒนาการของข้าวไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมการผลิตข้าวไทย และที่สำคัญที่สุด คือ อยากให้ทั่วโลกได้เห็น ภาพลักษณ์ข้าวไทยเป็นข้าวที่มีคุณภาพ เป็นข้าวพรีเมียม เป็นข้าวที่ทำให้ทุกคนที่รับประทานเข้าไปจะได้

สุขภาพที่ดี และเป็นข้าวที่ช่วยให้เกษตรกรอยู่ดีมีสุข และ เพราะทุกคนล้วนมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือเกษตรกรไทย”

สถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกข้าวไทยในปี 2568 รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่ออุตสาหกรรมและการส่งออกข้าวไทย ในช่วงปีที่ผ่านมา สถานการณ์การส่งออกข้าวไทยค่อนข้างดี โดยส่งออกเป็นจำนวนมากถึง 9.95 ล้านตัน สูงสุดในรอบ 6 ปี

อย่างไรก็ดี สำหรับปี 2568 การส่งออกข้าวไทยจะเผชิญปัจจัยท้าทายมากขึ้น อาทิ การกลับมาส่งออกข้าวของอินเดีย ปริมาณผลผลิตข้าวของทั้งประเทศผู้ส่งออกและผู้นำเข้าข้าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมถึงผู้นำเข้าข้าวไทยบางประเทศยังคงมีสต็อกข้าวปริมาณมากจากการนำเข้าในปีที่ผ่านมา ตลอดจนนโยบายภาษีของสหรัฐอเมริกา ซึ่งปัจจัยข้างต้นล้วนส่งผลให้ตลาดข้าวโลกมีความผันผวนและการแข่งขันด้านราคาอย่างรุนแรง สถานการณ์ตลาดข้าวโลกมีแนวโน้มชะลอตัว

ตั้งแต่เดือนมกราคม - มีนาคม 2568 ไทยส่งออกข้าวแล้ว 1.80 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 27.99 จากช่วงเดียวกันของปี 2567 ที่ส่งออกข้าวปริมาณ 2.51 ล้านตัน แม้ว่าราคาข้าวปรับตัวลดลง แต่ผลผลิตข้าวนาปรังของไทยมีปริมาณมากขึ้น จึงส่งผลให้มีอุปทาน (ความต้องการขาย) มากกว่าอุปสงค์ (ความต้องการซื้อ) ในตลาดข้าวโลก โดยเฉพาะข้าวขาว แต่เราต้องยอมรับว่าราคาส่งออกข้าวไทยยังคงอยู่ในระดับที่สูงกว่าประเทศคู่แข่งอย่างอินเดียที่หันกลับมาส่งออกข้าวตามปกติ

ส่งผลให้ผู้นำเข้าหันไปนำเข้าข้าวจากประเทศดังกล่าว ทั้งนี้ ข้าวไทยยังมีจุดแข็งเรื่องคุณภาพและความหลากหลายของข้าว โดยเฉพาะข้าวคุณภาพสูง (Premium) และข้าวชนิดพิเศษสำหรับตลาดเฉพาะ (Niche Market) อาทิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมนิล และข้าวสังข์หยด เป็นต้น ที่อุดมไปด้วยคุณค่าทางสารอาหารและดีต่อสุขภาพ เราเชื่อมั่นว่า หากสามารถปรับตัวให้ทันต่อสภาพตลาดโลก และเพิ่มประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน ข้าวไทยก็ยังสามารถกลับมาตีตลาดข้าวโลก และผู้นำเข้าจะยินดีซื้อข้าวไทยที่ราคาสูงกว่า ซึ่งมีส่วนสำคัญในการรักษาความเป็นผู้นำในตลาดข้าวคุณภาพสูงได้ในระยะยาว

ดังนั้น เราจึงทำงานร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยการแจ้งทิศทางและแนวโน้มความต้องการข้าวในตลาดข้าวโลก เพื่อให้กระทรวงเกษตรฯ พัฒนาพันธุ์ข้าวอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผลักดันให้เกษตรกรของไทยผลิตข้าวที่ตรงกับความต้องการของตลาด

อย่างไรก็ดี สำหรับปี 2568 กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศได้ตั้งเป้าการส่งออกข้าวไทยอยู่ที่ประมาณ 7.5 ล้านตัน ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าดังกล่าวและส่งเสริมการส่งออกข้าวไทย ในช่วงที่ผ่านมา กรมฯ ได้จัดกิจกรรมผลักดันการส่งออกข้าว เพื่อเพิ่มคำสั่งซื้อที่จะช่วยรองรับผลผลิตข้าวไทย

รวมทั้งกระชับความสัมพันธ์และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้าวไทยในประเทศคู่ค้าสำคัญและประเทศที่มีศักยภาพ โดยการเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติที่สำคัญ เช่น งานแสดงสินค้าอาหารนานาชาติ SIAL 2024 ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส งานมหกรรมแสดงสินค้านำเข้านานาชาติของจีน (CIIE) 2024 ณ นครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน งานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่มอินทรีย์ (BIOFACH) 2025 ณ เมืองนูเรมเบิร์ก สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

และงานแสดงสินค้านานาชาติ Foodex 2025 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยการเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติข้างต้นได้รับเสียงตอบรับและความสนใจจากผู้นำเข้า ผู้ซื้อและผู้บริโภค รวมทั้งสื่อมวลชนใน

ต่างประเทศ อย่างล้นหลาม ตลอดจนกรมฯ ได้เพิ่มประสิทธิภาพในการเจรจาการค้าทั้งกับภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อรักษาตลาดเดิม และเปิดตลาดใหม่ในภูมิภาคที่มีศักยภาพ

โดยเฉพาะในทวีปแอฟริกาและตะวันออกกลาง ซึ่งล่าสุดได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) ซื้อขายข้าวระหว่างผู้ส่งออกข้าวไทยกับบริษัทผู้นำเข้าข้าวแอฟริกาใต้รายใหญ่ มีปริมาณกว่า 400,000 ตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า 7,300 ล้านบาท

“กรมการค้าต่างประเทศเชื่อมั่นว่าตลาดข้าวโลกมีความต้องการข้าวคุณภาพดี เราจึงขอเน้นย้ำว่าข้าวของไทยมีคุณภาพสูง เป็นข้าวพรีเมียม และที่สำคัญเป็นข้าวที่ทำด้วยหัวใจ เพาะปลูกจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวนาเกษตรกรไทย และมีการสืบทอดวัฒนธรรมมายาวนาน ซึ่งเราพยายามที่จะใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาต่อยอดส่งเสริมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ ควบคู่ไปกับการพยายามรักษาคุณภาพมาตรฐานข้าว ตลอดจนพัฒนาให้ข้าวไทยสามารถตอบรับและตอบสนองกับความต้องการที่แตกต่างกันของผู้ซื้อในแต่ละตลาดทั่วโลก ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความพร้อมที่จะตอบโจทย์ความต้องการข้าวที่หลากหลายของตลาดโลก และพร้อมเสมอที่จะเป็นคลังอาหารของโลก คลังข้าวของโลก”

สุดท้ายนี้ อยากจะเชิญชวนผู้ประกอบการ คนที่อยู่ในวงการการค้าข้าว หรือคนที่สนใจข้าว เข้าร่วมงานและร่วมเป็นเจ้าภาพที่ดีในการต้อนรับแขกจากทั่วโลก และร่วมเป็นพลังสำคัญในการผลักดันให้ข้าวไทยก้าวขึ้นสู่เวทีโลกอย่างสง่างาม ในงานประชุมข้าวนานาชาติ Thailand Rice Convention 2025 (TRC 2025) ครั้งที่ 10 ในวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมเดอะ ริทซ์-คาร์ลตัน กรุงเทพฯ

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

สศช.เผยราคาข้าวโลกดิ่งหนักเกือบ 30% กระทบรายได้ชาวนา

สศช. เผยราคาข้าวโลกดิ่งลง 29.4% กระทบรายได้ชาวนาไทย เหตุอินเดียยกเลิกราคาขั้นต่ำส่งออกและภาษี 10% ด้านเวียดนามเร่งขยายตลาดผ่านข้อตกลงการค้าระยะยาว ส่งผลราคาข้าวในประเทศร่วงตาม 27.6% กัดดันรายได้เกษตรกรในระยะต่อไป แม้ผลผลิตข้าวปี 2568 จะเพิ่มขึ้น 4.1%

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) วิเคราะห์สถานการณ์การผลิต บริโภค และส่งออกข้าวเปลือกและข้าวสารเจ้าของไทย ระบุว่า ในปี 2567 การผลิตข้าวของไทยเผชิญปัจจัยท้าทายหลายด้าน ทั้งจากสภาพอากาศที่แปรปรวน โดยเข้าสู่ภาวะเอลนีโญในช่วงครึ่งแรกของปี ส่งผลให้ปริมาณฝนลดลงและเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ผลผลิตข้าวในบางพื้นที่เสียหายจากการขาดแคลนน้ำ และเข้าสู่ภาวะลานีญา ในช่วงครึ่งหลังของปี ส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนสะสมและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำปรับตัวเพิ่มขึ้น

สะท้อนจากข้อมูลจากคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศทั้งสิ้น 35 แห่ง ณ สิ้นปี 2567 พบว่ามีปริมาตรน้ำรวม 35,743 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.1 ในปีที่ผ่านมา และสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 - 2566) ร้อยละ 26.7 ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผลผลิตข้าวปรับตัวเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันต้นทุนการเพาะปลูกข้าวของไทยยังอยู่ในระดับสูงจากราคาปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ต้นทุนพลังงาน และค่าจ้างแรงงาน

ประเทศไทยมีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวในปี 2567 จำนวน 72.223 ล้านไร่ ลดลงร้อยละ 1.7 แต่สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562-2566) ซึ่งส่งผลให้มีปริมาณผลผลิตข้าวจำนวน 33.49 ล้านตันข้าวเปลือก ลดลงร้อยละ

ละ 0.4 และเมื่อผ่านกระบวนการแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร (การสีข้าว) จะทำให้มีผลผลิตข้าวจำนวน 21.77 ล้านตันข้าวสาร น้อยกว่าจำนวน 21.86 ล้านตันข้าวสาร ในปีที่ผ่านมา

โดยความต้องการบริโภคข้าวในประเทศมีจำนวน 14.35 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 เทียบกับการเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 ในปีที่ผ่านมา ขณะที่ปริมาณส่งออกข้าวต่างประเทศจำนวน 8.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลงร้อยละ 1.9 เทียบกับการเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.7 ในปีที่ผ่านมา ส่งผลให้มีสต็อกข้าวในช่วงท้ายปีจำนวน 2.349 ล้านตันข้าวสาร ลดลงร้อยละ 32.7 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 15.4 ในปีที่ผ่านมา และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 - 2566) ร้อยละ 41.5

สำหรับแนวโน้มในปี 2568 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) คาดการณ์ว่า จะมีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวจำนวน 74.03 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 1.7 ในปีที่ผ่านมา และสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 - 2566) ร้อยละ 1.4

ส่งผลให้มีปริมาณผลผลิตข้าวจำนวน 34.87 ล้านตันข้าวเปลือก เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 0.4 ในปีที่ผ่านมา และสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 - 2566) ร้อยละ 5.2 และมีผลผลิตข้าวจำนวน 22.67 ล้านตันข้าวสาร สูงกว่าจำนวน 21.77 ล้านตันข้าวสาร ในปีที่ผ่านมา และสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 - 2566) จำนวน 20.71 ล้านตันข้าวสาร

โดยคาดการณ์ว่าความต้องการบริโภคข้าวในประเทศมีจำนวน 15.21 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0 เร่งขึ้นจากการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 ในปีที่ผ่านมา และสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 - 2566) ร้อยละ 22.8

ส่วนปริมาณส่งออกข้าวต่างประเทศคาดว่าจะมีจำนวน 7.25 ล้านตันข้าวสาร ลดลงร้อยละ 15.7 เทียบกับการลดลงร้อยละ 6.1 ในปีที่ผ่านมา แม้ว่าจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 - 2566) ร้อยละ 0.5 และจะส่งผลให้มีสต็อกข้าวในช่วงท้ายปีจำนวน 2.65 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.8 เทียบกับการลดลงร้อยละ 32.7 ในปีที่ผ่านมา แต่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562 - 2566) ร้อยละ 34.0

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่า แม้ว่าการคาดการณ์ความต้องการบริโภคข้าวในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตามการฟื้นตัวของธุรกิจร้านอาหาร โรงแรม และอุตสาหกรรมอาหาร อย่างไรก็ตาม จากการประมาณการของ USDA Foreign Agricultural Service คาดว่าปริมาณการส่งออกข้าวสารของไทยมีแนวโน้มที่จะปรับตัวลดลง แม้ว่าการคาดการณ์ความต้องการบริโภคข้าวสารในตลาดโลกจะปรับตัวเพิ่มขึ้น

โดยสัดส่วนของปริมาณการส่งออกข้าวสารปรับตัวลดลงจากร้อยละ 16.31 ของปริมาณการส่งออกข้าวสารโลกในปีการผลิต 2566/67 เหลือเพียงสัดส่วนร้อยละ 13.11 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ประเทศอินเดียซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก ได้มีการประกาศยกเลิกราคาขั้นต่ำในการส่งออก (Minimum Export Price : MEP) และยกเลิกภาษีการส่งออกร้อยละ 10.0 สำหรับข้าวขาวนอกกลุ่มบาสมาติ (HS Code 10063090) ประกอบด้วย ข้าวเหนียว (Parboiled Rice) ข้าวกล้อง (Brown Rice) และข้าวเปลือก (Husked Rice) ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม 2567 เป็นต้นมา

นอกจากนี้ ประเทศเวียดนามซึ่งถือเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวอันดับสามของโลก รองจากอินเดียและไทย ยังคงเร่งขยายตลาดส่งออกข้าวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการทำข้อตกลงการค้าระยะยาวกับประเทศผู้นำเข้าหลัก อาทิ The EU -Vietnam Free Trade Agreement (EVFTA) เป็นต้น

จากปัจจัยที่กล่าวมานี้ ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกเจ้าปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศ โดยจากข้อมูลของ Federal Reserve Economic Data ราคาข้าวสาร ณ เดือนเมษายน 2568 อยู่ที่ 402.68 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบัตน์ ลดลงร้อยละ 29.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

สอดคล้องกับสถานการณ์ราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา ณ เดือนมีนาคม 2568 ภายในประเทศ อยู่ที่ 8,176.29 บาทต่อบัตน์ ลดลงร้อยละ 27.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งคาดว่าแนวโน้มดังกล่าวจะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเปลือกในระยะต่อไป

ที่มา: ฐานเศรษฐกิจ

“กรม.”ปลดล็อกธุรกิจส่งออกข้าว ลด-เลิกค่าไลเซนส์เปิดทางรายย่อย

กระทรวงพาณิชย์ รายงานว่า การส่งออกข้าวเดือนม.ค.-มี.ค.2568มีปริมาณ 1,804,779 ตัน มูลค่า 38,586.4 ล้านบาท หรือ 1,140.1 ล้านดอลลาร์

ข้าวยังเป็นอาหารหลักของคนไทย และ การผลิตข้าว ก็มีประชากรไทยสัดส่วนถึง25% หรือ ราว 18 ล้านคนมีอาชีพเป็น ชาวนา ดังนั้น ข้าวจึงเป็นทั้งสินค้าทางเศรษฐกิจและความมั่นคงด้านอาหารของประเทศไทย

สืบเนื่องจากรัฐบาล โดยนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงผลงาน 90 วันเมื่อวันที่ 12 ธ.ค. 2567 โดยมีประเด็นนโยบายเร่งด่วนดำเนินการปลดล็อกการผูกขาด โดยเฉพาะเรื่องข้าว เพื่อเกษตรกรทุกคนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สามารถส่งออกข้าวไปทั่วโลกได้โดยลดขั้นตอนการขออนุญาตเป็นผู้ประกอบการส่งออกข้าว จากเดิมมีเงื่อนไขว่าผู้ส่งออกข้าวทั่วไป หรือข้าวกระสอบใหญ่ต้องมีสต็อกข้าว 500 ตัน หรือประมาณ 20 ตู้คอนเทนเนอร์ ตามประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2489 (ประกาศ ปกช.) ฉบับที่ 150 พ.ศ. 2560 นำมาปรับใหม่ด้วยการแก้ไขประกาศ ปกช. ดังกล่าว “ปรับลดการกำหนดสต็อกข้าวส่งออก” โดยมีการกำหนดกลไกในการติดตาม และเฝ้าระวัง

นอกจากนี้ยังมีประเด็นการลดค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตประกอบการค้าข้าว สำหรับประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกทั่วไปและผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อ และยกเลิกค่าธรรมเนียมดังกล่าว แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคหนึ่งสำหรับเกษตรกร และผู้ประกอบการSMEs ในการเป็นผู้ส่งออกข้าวเอง

ในการประชุมคณะรัฐมนตรี(กรม.) เมื่อ 13 พ.ค. 2568 ที่ประชุมมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบการค้าข้าว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน แล้วดำเนินการต่อไปได้ รวมทั้งให้กระทรวงพาณิชย์รับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.) และสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

สำหรับสาระสำคัญร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบการค้าข้าว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมการประกอบการค้าข้าว โดยปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกทั่วไปและผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อ

และยกเว้นค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตและยกเว้นค่าธรรมเนียมการต่ออายุหนังสืออนุญาตที่เป็นผู้ส่งออกทั่วไปหรือผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อ ให้แก่เกษตรกรกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์เพื่อส่งเสริมศักยภาพให้แก่เกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

โดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตและค่าธรรมเนียมการต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศที่เป็นผู้ส่งออกทั่วไปหรือผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อ ที่เป็นเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ซึ่งได้จดทะเบียนรับรองไว้กับหน่วยงานราชการ

“สามารถแข่งขันในการส่งออกข้าวซึ่งเป็นสินค้าเศรษฐกิจที่มีความสำคัญของประเทศ รวมทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและสอดคล้องกับ สภาวะเศรษฐกิจและสถานการณ์ปัจจุบัน”

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตและการต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

“รัฐจะมีการสูญเสียรายได้ประมาณ 5.2 ล้านบาทต่อปีแต่จะเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรสหกรณ์ และผู้ประกอบการ (SMEs) ส่งออกข้าวได้ สร้างโอกาส และสร้างรายได้แก่ประชาชนตามนโยบายรัฐบาล รวมทั้งลดภาระต้นทุนให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะส่งออกข้าวไปจำหน่ายในต่างประเทศ”

ข้อมูลจาก สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบการค้าข้าว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบการค้าข้าว พ.ศ. 2559) เผยแพร่ โดยกรมการค้าภายใน ระบุว่า สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้าวหรือผู้ประกอบการค้าข้าว ได้แก่ สมาพันธ์เกษตรกรแห่งชาติ ศูนย์ข้าวชุมชนระดับประเทศไทย สมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย สมาคมโรงสีข้าวไทย สมาคมโรงสีข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สมาคมผู้ประกอบการข้าวถุงไทย สมาคมค้าข้าวไทยผู้เข้าร่วมประชุมสนับสนุนการส่งเสริมการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับสถาบันเกษตรกร(กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์) รวมถึงผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ด้วยการปรับลดค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว

อย่างไรก็ตาม เพื่อสร้างความมั่นใจ สะท้อนภาพลักษณ์และศักยภาพในการส่งออกและการส่งมอบข้าว ไม่ให้เกิดความเสียหายในการค้า และชื่อเสียงการส่งออกข้าวไทยในภาพรวม ตลอดจนด้านปริมาณข้าวคงคลังที่เป็น safety stock ดังเช่นประเทศอื่น

“ประเด็นการปรับลดค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว จากเดิมผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อฉบับละ 20,000 บาท ผู้ส่งออกทั่วไปฉบับละ 50,000 บาท ปรับเป็นผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อ ฉบับละ 10,000 บาท ฯลฯ เบื้องต้นนั้น ผู้แทนสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยเห็นควรยกเลิกค่าธรรมเนียม รายการ และผู้แทนภาคเกษตรกร เห็นควรลดให้กับสถาบันเกษตรกรเหลือ ฉบับละ 10,000 บาท ส่วนผู้แทนสมาคมโรงสีข้าวไทยและ สมาคมโรงสีข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่เห็นด้วยกับการลดค่าธรรมเนียมเหลือ 10,000 บาท เนื่องจากประสบปัญหา ผู้ส่งออกที่จดทะเบียนได้ง่าย บางส่วน มีการทำธุรกิจไม่ซื่อตรง (ไม่ชำระค่าข้าว ให้กับโรงสี)”

โดยมาติกรรม เรื่องการปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ ดังนี้

ผู้ส่งออกทั่วไป (เดิมฉบับละ 50,000 บาท และไม่ได้กำหนดทุนจดทะเบียน) ทุนจดทะเบียนค่าธรรมเนียม 5-10 ล้านบาทฉบับละ 10,000 บาท ทุนจดทะเบียนมากกว่า 10-20 ล้านบาทฉบับละ 30,000 บาท ทุนจดทะเบียนมากกว่า 20 ล้านบาทฉบับละ 50,000 บาท

ทิศทางการค้าข้าวปัจจุบันที่กำลังเผชิญความท้าทายที่หลากหลายมากขึ้น กำลังเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ประเทศไทยในฐานะผู้ผลิตข้าวต้องปรับตัวเพื่อแก้ไขภัยใหม่ๆที่กำลังจะเข้ามา การแก้กฎหมายค้าข้าวเป็นเพียงจุดเริ่มต้นที่ยังไม่สามารถรับรองผลว่าจะเป็นไปตามที่รัฐบาลคาดหวังไว้ หรือ อาจกลายเป็นการสร้างเพื่อเงื่อนไขใหม่ให้กับความท้าทายของธุรกิจส่งออกข้าวต่อไป

ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

สมาคมค้าข้าวไทย แฉลงการณ์ชี้แจง กรณี“หยง” ชักดาบโรงสีกว่า 200 ล้าน

นายกสมาคมค้าข้าวไทย แฉลงการณ์ชี้แจง กรณีหยงชักดาบโรงสีกว่า 200 ล้าน ย้ำ บทบาทหยง ทำหน้าที่นายหน้าค้าข้าว ยังมีความจำเป็นในอุตสาหกรรม ข้าวส่วนใหญ่สำรองเงินให้โรงสีใช้ก่อน 70-90% ค่อยไปไล่เก็บกับผู้ส่งออกข้าว วอนสังคมอย่าโยง ไม่ใช่สมาชิก

นายสุทธิ สานกิ่งทอง นายกสมาคมค้าข้าวไทย ออกแถลงการณ์สมาคมว่า จากข่าวที่ปรากฏในหน้าสื่อช่วงนี้ อาจทำให้สาธารณชนหรือคนในวงการค้าข้าวบางส่วนเข้าใจผิดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหยง ซึ่งหยงหรือนายหน้าค้าข้าว จะเป็นตัวกลางในการซื้อขายข้าวสาร โดยหยงจะจัดหาข้าวจากผู้ขาย คือ โรงสีข้าวที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพื่อส่งมอบข้าวให้แก่ผู้ซื้อ ซึ่งมีทั้งผู้ส่งออกข้าวไปยังต่างประเทศ ผู้ผลิตข้าวถุงเพื่อขายภายในประเทศ หรือส่งออกต่างประเทศ พ่อค้าขายส่ง (ยี่ปั้ว) หรือโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โรงงานผลิตแป้ง เส้นไหม เบียร์ หรืออาหารสัตว์

"หยง" จะทำหน้าที่ในการติดตามการส่งมอบข้าวจากโรงสีไปยังผู้ซื้อ เพื่อให้การส่งมอบครบตามจำนวนที่ตกลงซื้อขาย และเป็นตัวกลางในการเจรจาถ้าคุณภาพข้าวที่มาส่งมอบไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่ผู้ซื้อกำหนด หรือช่วยโรงสีโยกย้ายข้าวที่ไม่ผ่านเกณฑ์ไปขายยังผู้ซื้อรายอื่นเพื่อแก้ปัญหาการขนส่งคืนกลับโรงสี

สำหรับคนนอกวงการค้าข้าวมักจะเข้าใจผิดว่า หยงเป็นการทำธุรกิจที่ไม่ต้องลงทุนและไม่มีความเสี่ยง แต่ในความเป็นจริงแล้ว หยงข้าวมีความรับผิดชอบ ที่มากกว่าเพียงเป็นแค่นายหน้า ยกตัวอย่างเช่น เมื่อโรงสีส่งมอบข้าวให้กับผู้ซื้อเรียบร้อยแล้ว ผู้ซื้อจะไม่ได้จ่ายเงินค่าข้าวให้ทันที เนื่องจากแต่ละเจ้าก็จะมีเครดิตหรือเทอมการจ่ายเงิน แต่หยงจะทำการสำรองเงินจ่ายค่าข้าวให้แก่ทางโรงสีก่อน ภายใน 1 ถึง 15 วัน ตามอัตราค่าหยงหรือค่าบริการที่ตกลงกัน โดยค่าบริการโดยทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ 0.75 ถึง 1.50 ของมูลค่าข้าว ซึ่งขึ้นอยู่กับระยะเวลาการจ่ายเงินสำรองกับปริมาณเงินสำรองที่จ่าย

"ส่วนใหญ่จะสำรองจ่ายประมาณ 70% ถึง 90% ของมูลค่าข้าว และหยงจะรอเก็บเงินจากผู้ซื้อ โดยเฉลี่ยประมาณ 1-2 เดือน เมื่อหยงเก็บเงินจากผู้ซื้อเรียบร้อยแล้ว ก็ทำการโอนเงินส่วนที่เหลือให้กับทางโรงสีพร้อมกับหักค่าบริการ ถ้าเกิดกรณีที่โรงสีไม่สามารถเก็บเงินจากทางผู้ซื้อได้ ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม หยงมีหน้าที่ที่ต้องไปไล่เบี้ยติดตามเงินกับทางผู้ซื้อเอง และหยงไม่สามารถเรียกคืนเงินสำรองจ่ายค่าข้าวจากโรงสีได้หรือมีเหตุการณ์ที่ทำให้ตลาดมีการเปลี่ยนแปลงราคาขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้โรงสีไม่สามารถส่งมอบข้าวให้กับผู้ซื้อได้ หยงก็มีภาระหน้าที่ที่ต้องหาซื้อข้าวมาส่งมอบแทน ทำให้หยงต้องขาดทุนจากส่วนต่างราคาระหว่างราคาข้าวที่ตกลงซื้อขายกันก่อนหน้านี้กับราคาตลาดที่ตามมาแทน"

จากบทบาทและหน้าที่ของหยงที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าหน้าที่ทั้งหมดนี้มีต้นทุน ไม่ใช่เสียอนนกิน แต่ต้องใช้ทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินงาน และสร้างเครือข่ายคู่ค้า หยงยังช่วยสร้างความสัมพันธ์และความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประกอบการค้าข้าว ซึ่งจะเห็นได้ว่าตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โรงสีและผู้ซื้อส่วนมากยังใช้บริการหยงอยู่

"ผมเชื่อว่า ระบบการค้าข้าวในปัจจุบันไม่ได้เป็นปัญหาของการค้า เพราะทุกธุรกิจย่อมมีคู่ค้าที่ดีและไม่ดี ถ้ามีคนหนึ่งในธุรกิจนั้นมีปัญหา เราไม่ควรเหมารวมว่าธุรกิจนั้นมีปัญหาควรพิจารณาเป็นเคสๆไป มิเช่นนั้นจะแปลว่า ทุกธุรกิจมีปัญหาหมด สุดท้ายนี้ ทางสมาคมค้าข้าวไทย ก็จะประชาสัมพันธ์ให้บริษัททั้งที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกของสมาคม หมั่นตรวจสอบการทำงานของพนักงานและผู้บริหาร เพื่อลดความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดปัญหาแก่คู่ค้า" นายสุทธิ กล่าว

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

โรงสี-ส่งออก ปฏิวัติระบบค้าข้าวใหม่ หลังโดน “หยง” ชักดาบ

หลอนทั้งวงการ 4 นายกสมาคม “โรงสี-ส่งออก” เตรียมปฏิวัติระบบค้าข้าวใหม่ หลังโดน หยง ชักดาบ กว่า 200 ล้านบาท

จากกรณีที่มีบริษัทค้าข้าว หรือคนในวงการข้าว จะเรียกว่า หยง จะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการซื้อขายส่งระหว่าง โรงสีข้าวและบริษัทส่งออกข้าว ในการซื้อขายข้าวสาร มีการเบียดเบียนไม่นำเงินค่าข้าวมาจ่ายให้กับโรงสี ซึ่งมีมูลค่ากว่า 200 ล้านบาท และผู้จัดการบริษัทหลบหนีหายตัวไปไม่สามารถตามตัวได้ จึงทำให้โรงสีหลายโรงได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดมาชำระค่าข้าว โดยเร็วที่สุด

นายบรรจง ตั้งจิตวัฒนากุล นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย เผยกับฐานเศรษฐกิจว่า กำลังหารือกับสมาชิกในสมาคมโรงสีฯ พร้อมกับการตั้งระบบการค้าข้าวใหม่ผ่านหยง นับตั้งแต่ในอดีตถึงปัจจุบันระบบการค้าข้าวสาร กล่าวคือ โรงสีขายข้าวสารให้ หยง ตามคำสั่งซื้อจากผู้ส่งออก แล้วผู้ส่งออกจะจ่ายเงินให้กับหยง เมื่อหยงได้รับก็จะส่งเงินค่าข้าวทั้งหมด แล้วจะหักค่านายหน้าที่ดีกลงกันไว้ แล้วก็โอนส่งต่อให้กับโรงสี จะเป็นรูปแบบนี้มาโดยตลอด

"แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้จะให้โรงสี หักส่งค่านายหน้าให้กับหยงไปเลย ยกตัวอย่าง มูลค่าข้าว 1 ล้านบาท ในอดีต หยงจะโอนเงินให้โรงสีเป็นค่าข้าว 9.9 แสนบาท ส่วนที่เหลือจะหักเป็นค่านายหน้า เมื่อทางผู้ซื้อชำระเงินครบถ้วนแล้ว แต่ต่อไปนี้จะนำวิธีใหม่ โดยจะให้โรงสีแต่ละโรง ให้โอนค่านายหน้าไปเลย แล้วไปเก็บเงินจากผู้ส่งออกเองโดยตรงก็คาดว่าจะแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้"

สอดคล้องกับนายวิชัย ศรีนวกุล นายกสมาคมโรงสีข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวถึง ระบบการค้าข้าว “หยง” มีหน้าที่เป็นตัวแทนขาย รับค่านายหน้า เป็นค่าบริการ แต่กลับให้ไปเก็บเงินจากผู้ซื้อ หรือผู้ส่งออก แล้วค่อยนำมาโอนเงินให้กับโรงสีภายหลัง ซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติกันมา เอื้อทำให้โรงสีโดนโกงได้ง่าย ผิดหลักการ

ยกตัวอย่าง ยอดขายข้าว 5 ล้านบาท ซึ่งทางหยงคิดค่าดำเนินการ 1% เป็นค่าใช้จ่าย 5 หมื่นบาท เท่านั้น แต่กลับมอบให้หยงไปเก็บเงิน 5 ล้านบาท จากผู้ส่งออก แล้วนำมาหัก 5 หมื่นบาท แล้วค่อยโอนเงินให้ 4,950,000 บาท ภายหลัง มองว่าเป็นขั้นตอนที่ผิด ก็ต้องทำความเข้าใจกับสมาชิกโรงสีข้าวฯ โดยให้ปฏิวัติระบบค้าข้าวใหม่ ให้ผู้ส่งออกซื้อข้าวโดยตรงกับโรงสี ส่วนผู้ค้าบริการที่ไปเป็นตัวแทนขายให้ เมื่อเราเก็บเงินได้แล้ว ถึงจะจ่ายค่าบริการให้ในภายหลัง

“หน้าที่หยง คือคนที่วิ่งติดต่อซื้อขายข้าว ซึ่งโรงสีเองก็คงจะไม่ทราบว่าจะแต่ละบริษัทส่งออกรายใดซื้อบ้าง มีการซื้อขายที่ราคาเท่าไร ก็ให้ไปหาราคาที่ดีที่สุด ส่วนผู้ส่งออกเองก็ใช้บริการหยง หลายเจ้า เพราะแต่ละเจ้าความสามารถในการหาข้าวก็แตกต่างกันในการติดต่อประสานซื้อขายข้าวกัน และในบางส่วนถ้าโรงสีกับผู้ส่งออกสามารถซื้อขายได้โดยตรงก็ทำกันไป ดังนั้นเพื่อปิดช่องไม่ให้เกิดการชักดาบเกิดขึ้น นับจากนี้จะต้องไปเอาใบคำสั่งซื้อมาให้โรงสี พร้อมกับเงินบัญชีจะต้องจ่ายตรงกับโรงสีเลย และเมื่อมีการชำระค่าข้าวแล้วค่อยจ่ายค่าบริการให้กับหยงในภายหลัง”

นายวิชัย กล่าวว่า กระบวนการซื้อขายข้าวผ่านหยง จะมีอีกกรณีหนึ่งก็คือ ในระยะหลัง ผู้ส่งออกจ่ายค่าข้าวช้า หยงก็อาศัยช่องว่างจะโอนเงินให้เร็วก่อน แทนที่จะหักค่านายหน้า 1% ก็กลายเป็นหักเพิ่มเป็น 1.5% เป็นการคิดดอกเบี้ยไปในตัว พอได้เงินก่อน จึงต้องทำหน้าที่ไปเก็บเงินก้อนนี้จากผู้ส่งออกข้าวให้ ซึ่งความจริงเงินที่จะช่วยโรงสีแบบนี้เพื่อช่วยสภาพคล่องให้กับโรงสีต้องเป็นการกู้ยืมกัน

“แต่ท่าทีลักษณะนี้เป็นการบวกรับในค่าบริการ ซึ่งช่องทางนี้ก็มีโรงสีบางโรงก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้บริการหยง หากหยงประสงค์ที่จะปล่อยเงินกู้ให้กับโรงสี ก็ควรจะแยกคนละส่วน โดยผู้ซื้อควรจะจ่ายเงินตรงผ่านโรงสี เมื่อชำระค่าข้าวแล้ว ค่อยจ่ายเงินเป็นการบริการกับหยง ส่วนเงินต้นที่ปล่อยโรงสีก็ให้นำไปหมุนซื้อขายข้าว เมื่อได้เงินค่าข้าวมาแล้ว ค่อยโอนกลับไปให้ภายหลัง แต่ไม่ใช่ให้หยงไปเก็บเงิน แล้วใช้สินค้าเป็นหลักค้ำประกัน จึงทำให้โอกาสชักดาบมีสูงที่จะเกิดขึ้นจากธรรมเนียมปฏิบัติในการซื้อขายและให้เครดิตความน่าเชื่อถือของหยงที่มาบริการ พอเกิดคนไม่ดีเกิดขึ้นในวงการก็ทำให้มีปัญหา ทำให้เกิดความหวาดระแวงของโรงสีกับหยงนับวันยิ่งระมัดระวังมากขึ้น”

ขณะที่ นายเกรียงศักดิ์ ตาปนานนท์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมโรงสีข้าวไทย และที่ปรึกษาสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย กล่าวว่า จากปัญหาที่เกิดขึ้น ก็ยังไม่แน่ชัดเพราะว่าเรื่องนี้เพิ่งเกิดขึ้น ซึ่งเท่าที่ทราบก็คือ ยังตามหาตัวผู้จัดการบริษัทหยงไม่เจอแล้ว 2-3 วันแล้ว ซึ่งเรื่องทำนองนี้ก็เคยเกิดขึ้นในวงการค้าข้าว ก็สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งสองฝ่าย ในอดีตก็เคยเกิดขึ้นกับผู้ส่งออกเบี้ยวจ่ายค่าข้าวก็มี หรือโรงสีเบี้ยวการส่งมอบก็มี หรือยี่ปัวเบี้ยวการส่งมอบโรงสีก็มี ก็เคยเกิดขึ้น

“แต่ระบบการค้าข้าวผ่านหยง คือระบบการเชื่อใจ ในอดีตเพียงแค่ว่าผู้ซื้อสามารถซื้อขายข้าวได้แล้ว มาตอนหลังก็ใช้ระบบใบคำสั่งซื้อ (PO) แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์ ส่วนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเข้าใจว่าเป็นเรื่องบุคคลในการบริหาร ไม่ได้เกิดขึ้นจากระบบ และเท่าที่ทราบฝ่ายผู้ซื้อ (ส่งออก) ได้มีการจ่ายเงินให้แล้ว ซึ่งทางฝ่ายหยงเองก็ชำระเงินให้กับโรงสีจ่ายให้ครบข้าง และไม่ครบข้าง ซึ่งเรื่องนี้จะมองว่าเป็นเรื่องปกติก็ไม่ได้ เพราะเหตุการณ์นี้โรงสีเองจะต้องระวังในการค้าขาย แต่ก็ยาก เพราะปัญหาอย่างนี้สามารถเกิดขึ้นได้”

นายเกรียงศักดิ์ กล่าวว่าทุกคนมีความเสี่ยง เนื่องจากหยง เป็นตัวละครสำคัญ และมีความจำเป็นต่อธุรกิจค้าข้าว เพราะว่าหยง เป็นคนให้ข้อมูลจากคำสั่งซื้อ รวบรวมคำสั่งซื้อจากผู้ส่งออก มีใครซื้อ-ใครขาย และที่สำคัญในปัจจุบันนี้ หยง ก็คือบุคคลที่สำรองเงินให้กับโรงสี 80% ถึง 90% ก่อน จากมูลค่าข้าว และในส่วนที่เหลือหยงก็จะไปตามเก็บกับผู้ส่งออก นี่คือการระบบการค้าในปัจจุบัน แต่ในกรณีนี้ที่เกิดขึ้นแล้วยังไม่แน่ใจว่าจะกระทบกับโรงสีในวงกว้างแค่ไหน แล้วเงินกู้ เงินสำรองฝ่ายหยงเองก็ไม่ว่าจะมีผลกระทบตามเป็นโดมิโนแรงแค่ไหน

“ปัจจุบันการซื้อขายใบ PO ควรจะทำให้สมบูรณ์ ทำให้มีการติดตามทวงถาม ติดตามทรัพย์สินได้ เพราะเวลาหยงขายข้าวให้กับโรงสี และผู้ส่งออก 3 ฝ่าย เนื่องจากปัจจุบันสำแดงไม่ครบ เช่น อาจจะเป็นแค่หยง ผู้ขาย หรือผู้ส่งออก หรือ หยง กับโรงสี เท่านั้น ควรจะทำให้ครบ 3 ฝ่าย เป็นต้น ส่วนหยงจะได้ค่ากำหนดในการทำหน้าที่

พอเกิดปัญหาแบบนี้ส่งออกก็จะบอกว่าไม่ได้ซื้อข้าวจากโรงสี ทำให้สิทธิในการทวงถามหายไป ดังนั้นควรจะทำเรื่องนี้ให้สมบูรณ์ทั้ง 3 ฝ่าย" นายเกรียงศักดิ์ กล่าวย้ำในตอนท้าย

ด้านนายเจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า ทางผู้ส่งออก ซื้อข้าวจากหุง แต่หุงมีปัญหาหรือเดอร์ที่ส่งไปอาจจะไม่มาตรงเวลา หรืออาจจะไม่มาเลย เพราะโรงสีก็ไม่ส่งข้าวให้เพราะมีปัญหาเกิดขึ้น เนื่องจากเป็นคนกลาง ซึ่งการใช้บริการหุง เป็นระบบความไว้นื้อเชื่อใจกัน อย่างบริษัทเจ้านี้ที่มีปัญหาเป็นบริษัทที่มีชื่อเสียง ดำเนินธุรกิจมานานและเป็นบริษัทเก่าแก่ด้วย แล้วโรงสีขายข้าวผ่านบริษัท แล้วบริษัทก็นำข้าวมาขายให้กับผู้ส่งออก แล้วกรณีนี้ผู้ส่งออกได้จ่ายเงินให้กับหุงแล้ว ทำไมหุงไม่ไปคืนค่าข้าวให้กับโรงสี จะส่งผลทำให้โรงสีเดือดร้อน

"กรณีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อย แล้วถ้าหุงนำเงินไปใช้ผิดประเภท หรือนำเงินไปทำอะไรที่ไม่ปกติก็จะมีปัญหา แต่ถ้าหุงดำเนินธุรกิจปกติก็ไม่น่าจะมีปัญหา" นายเจริญ กล่าวว่า
ที่มา *ฐานเศรษฐกิจ*

โรงสีช็อก! หุง ชักดาบเบี้ยวจ่ายหนี้ข้าว กว่า 200 ล้าน

วงการค้าข้าวป่วน โรงสี ช็อก หุง ชักดาบเบี้ยวจ่ายหนี้ข้าว กว่า 200 ล้าน ขณะที่ นายกสมาคมค้าข้าวไทย มีน งง ยังไม่รู้ที่มาที่ไป ทำไมเบี้ยวค่าข้าว พร้อมชี้แจงไม่ใช่สมาชิกในสมาคม วอนผู้ค้าใช้บริการใช้บริษัทในสมาคม อย่างน้อยยังช่วยกันติดตามได้ง่ายขึ้น

แหล่งข่าวผู้ประกอบการโรงสี เผยกับฐานเศรษฐกิจว่า บริษัทผู้ค้าข้าว หรือ "หุง" เป็นผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวมานานแล้ว จึงทำให้โรงสีมีความไว้นื้อเชื่อใจกันเป็นอย่างดีจึงดำเนินธุรกิจกันมาด้วยดี และก็มีการซื้อขายข้าวด้วยปกติ พอมาประมาณในช่วง 1-2 เดือนที่ผ่านมา ได้มีการชำระเงินของบริษัทมีความผิดปกติ มีการจ่ายเงินล่าช้า และพอมมาถึงสัปดาห์นี้ฝ่ายโรงสีก็พยายามติดตามทวงเงินค่าข้าว มีโอนบ้างเล็กๆ น้อยๆ แต่ไม่ยอมตัดบัญชี (หมายความว่า กรณีขายข้าวแล้ว จะต้องจ่ายเงินชำระหมด แล้วจะตัดบัญชีส่งให้โรงสี ก็ถือว่าล้างยอดขายทั้งหมดแล้ว)

"แต่กรณีนี้ไม่ตัดบัญชี ก็ไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น โรงสีเองก็เริ่มกังวลและก็ได้พยายามติดตาม ติดต่อ พอลงถามไปเรื่อยๆ ก็ไม่สามารถติดต่อบริษัทหุงนี้ได้แล้วคาดความเสียหายสูงกว่า 200 ล้านบาท"

ต่อกรณีดังกล่าวนี้นายสุทธิ สานกิ่งทอง นายกสมาคมค้าข้าวไทย กล่าวว่า ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าปัญหาเกิดจากสาเหตุอะไร มีที่มาที่ไปอย่างไร แล้วถ้าโรงสีมาเจอเหตุการณ์แบบนี้ จะทำการค้าขายระหว่างหุงกับ โรงสีหรือผู้ส่งออก ลาบากไหม โดยส่วนตัวว่าทำงานปกติ เพราะเป็นการค้าที่อาศัยเครดิตกัน เพราะการซื้อขายที่ผ่านมา ก็ไม่ใช่หุง ที่เป็นปัญหาการเงินอย่างเดียว ก่อนหน้านั้นก็เคยมีทั้งผู้ซื้อ และผู้ขาย ก็มีปัญหาค้างกันเหมือนกัน มองว่าเป็นตัวบุคคล มากกว่า

"การเกิดลักษณะนี้ทำให้ภาพลักษณ์ของหุงโดยรวมเสียหายอยู่แล้ว แต่ว่าการผิดชำระหนี้ค่าข้าวสามารถเกิดได้ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นยี่ปั้ว หรือส่งออก ซึ่งก็ต้องขอดูสาเหตุว่าหุงเป็นปัญหาเกิดจากสาเหตุอะไร แล้วเป็นเหตุการณ์ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อย แล้วก็ยังไม่รู้ปัญหาชัดว่าเกิดจากพนักงาน หรือผู้บริหาร หรือเจ้าของบริษัท กำลังหาคำตอบกันอยู่"

นายสุทธิ กล่าวว่า บริษัทดังกล่าวไม่ได้เป็นสมาชิกอยู่ในสมาคม แล้วถ้าเกิดปัญหาในลักษณะนี้ทางสมาคมจะเป็นตัวกลางเรียกสมาชิกรวมกันพูดคุยกัน หรือช่วยกันตามได้ แต่พอเป็นบริษัทที่อยู่นอกสมาคม เมื่อไม่ใช่สมาชิกก็

ไปทำอะไรไม่ได้ ต่อไปในอนาคตก็ให้ทางผู้ค้าก็เชิญชวนให้มาใช้บริการสมาชิกในสมาคมจะทำให้การติดตามได้ง่ายขึ้นถ้าเกิดมีปัญหาในลักษณะดังกล่าวนี้ ปัจจุบันมีกว่า 20 บริษัท

ที่มา:ฐานเศรษฐกิจ

ถอดบทเรียน ข้าวปนเปื้อนสารหนูฯ เจอ "สารหนู-แคดเมียม" ระดับอันตราย

รายงานชี้ข้าวปนชั้นวางห้างในสหรัฐฯ ปนเปื้อน "สารหนู-แคดเมียม" ในระดับอันตราย เสี่ยงทำลายพัฒนาการเด็กเล็กและกระตุ้นโรคเรื้อรังในระยะยาว

ข้าวบนจานอาจไม่ปลอดภัยอย่างที่คิด รายงานฉบับใหม่ที่เปิดเผยกับ CNN ระบุว่า ตัวอย่าง "ข้าว" จากแบรนด์ต่างๆ กว่า 100 ยี่ห้อที่จำหน่ายในสหรัฐอเมริกา มีปริมาณ "สารหนู" และ "แคดเมียม" ในระดับอันตราย ซึ่งสารพิษโลหะหนักเหล่านี้เกี่ยวข้องกับปัญหาสุขภาพร้ายแรง ทั้งเบาหวาน ภาวะพัฒนาการล่าช้า พิษต่อระบบสืบพันธุ์ และโรคหัวใจ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กเล็กซึ่งอ่อนไหวต่อสารเหล่านี้มากที่สุด

เจน ฮูลิฮาน ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยจาก Healthy Babies, Bright Futures หนึ่งในองค์กรไม่แสวงผลกำไรที่มุ่งลดการสัมผัสสารพิษในเด็ก กล่าวว่า การปนเปื้อนโลหะหนักในเด็กเล็กถือเป็นเรื่องน่ากังวลอย่างยิ่ง เนื่องจากอาจนำไปสู่ IQ ที่ลดลง รวมถึงปัญหาทางพฤติกรรมและสติปัญญาในระยะยาว

รายงานยังเผยว่า 1 ใน 4 ของตัวอย่างข้าวที่ซื้อจากร้านค้าทั่วสหรัฐฯ มีระดับสารหนูอนินทรีย์ (inorganic arsenic) สูงกว่าค่าที่สำนักงานอาหารและยาแห่งสหรัฐฯ (FDA) กำหนดไว้ในปี 2021 สำหรับ "ซีเรียลข้าวเด็กทารก" ซึ่งอยู่ที่ 100 ส่วนในพันล้าน (ppb) แม้ FDA จะเคยกำหนดค่ามาตรฐานสำหรับซีเรียลเด็ก ซึ่งส่งผลให้ระดับสารหนูในผลิตภัณฑ์ลดลง 45% แต่กลับไม่เคยควบคุมระดับสารหนูในข้าวทั่วไปที่ครอบครัวซื้อไปหุงกิน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กอายุ 0-2 ปี ที่มีโภชนาการข้าวเป็นอาหารหลักในชีวิตประจำวันมากกว่าซีเรียลเด็ก

สารหนูในรูปแบบอนินทรีย์ถือเป็นสารพิษอันตรายที่สุดในธรรมชาติ ซึ่งสามารถพบได้ในดิน น้ำ และอากาศ และถูกจัดให้เป็นสารก่อมะเร็งโดย American Academy of Pediatrics โดยเฉพาะในช่วงตั้งครรภ์ที่เสี่ยงต่อภาวะแท้งลูก การคลอดก่อนกำหนด หรือปัญหาการพัฒนาทางสมองในทารก

ถึงแม้ USA Rice Federation องค์กรตัวแทนผู้ผลิตข้าวในสหรัฐฯ จะยืนยันว่าข้าวที่ปลูกในประเทศมีระดับสารหนูอนินทรีย์ต่ำที่สุดในโลก และระบุว่าข้าวเป็นเพียง 17% ของแหล่งสารหนูในอาหาร เทียบกับผักและผลไม้ที่รวมกันถึง 42% แต่ผู้เชี่ยวชาญชี้ว่านั่นเป็นการเปรียบเทียบที่ไม่ยุติธรรม เพราะผลไม้และผักมีหลายชนิดรวมกัน ขณะที่ข้าวเพียงอย่างเดียวก็เป็นแหล่งเดียวที่ใหญ่ที่สุดของสารหนูในอาหาร

รายงานพบว่า สำหรับเด็กเล็กอายุ 0-2 ปี โดยเฉพาะ ข้าวคิดเป็น 7.5% ของการได้รับสารหนูจากอาหารทั้งหมด แต่ในเด็กฮิสแปนิก ตัวเลขเพิ่มขึ้นเป็น 14% ขณะที่ในเด็กเชื้อสายเอเชีย ข้าวคิดเป็น 30.5% และสูงถึง 55% สำหรับเด็กอายุ 18-24 เดือนในกลุ่มนี้

องค์กรชุมชนเชื้อสายละตินและเอเชียที่ร่วมในรายงานเผยว่า หลายครอบครัวยังไม่ตระหนักถึงอันตรายจากสารหนูในข้าว แม้แต่พนักงานองค์กรเองก็ยังไม่รู้ ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการสื่อสารให้ชัดเจนว่าสารหนูอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของทารก และยังมีวิธีทางเลือกอื่นๆ ที่ปลอดภัยกว่า

รายงานยังวิเคราะห์ข้าว 145 ตัวอย่างจากอินเดีย อิตาลี ไทย และสหรัฐฯ พบว่า ข้าวมีระดับสารหนูสูงกว่าธัญพืชอื่นๆ ถึง 28 เท่า แม้ธัญพืชเหล่านี้จะมีแคดเมียมมากกว่าข้าวถึง 1.5 เท่า แต่โดยรวมแล้วมีปริมาณโลหะหนักรวมต่ำกว่าข้าวถึง 3 เท่า

ข้าวกล้องและข้าวป่าโดยเฉพาะของสหรัฐฯ มีโลหะหนักสูงที่สุด เนื่องจากเปลือกข้าวที่ไม่ถูกขัดสีเป็นจุดสะสมของสารพิษ ตัวอย่างข้าวกล้องจากสหรัฐฯ มีสารหนูสูงถึง 129 ppb จากโลหะหนักรวม 151 ppb ขณะที่ข้าว Arborio จากอิตาลีและข้าวขาวจากสหรัฐฯ ตอนใต้ก็ติดอันดับโลหะหนักสูงเช่นกัน

ในทางกลับกัน ข้าวบาสมาดิจาจากอินเดีย ข้าวหอมมะลิจากไทย และข้าวชูชิหรือคาลโรสที่ปลูกในแคลิฟอร์เนีย มีระดับสารหนูต่ำกว่าค่ามาตรฐาน 100 ppb ของ FDA

อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคควรหลีกเลี่ยงข้าวสำเร็จรูป เช่น ข้าวอบแห้ง ข้าวกึ่งสำเร็จรูป และข้าวพร้อมอุ่นในแพ็กพลาสติก เพราะกระบวนการผลิตอาจสร้างสารพิษเพิ่มเติม และพลาสติกเมื่อถูกความร้อนอาจปล่อยสารเคมีอันตรายออกมา

สิ่งสำคัญอีกอย่างคือ แบรนดข้าวไม่ใช่ตัวชี้วัดหลักในการเลือกซื้อข้าวที่ปลอดภัย รายงานระบุว่าต้นกำเนิดของข้าวและชนิดของข้าวมีผลมากกว่าแบรนดสินค้า แต่ปัญหาคือหลายแบรนดไม่ได้ระบุประเทศต้นทางไว้บนบรรจุภัณฑ์ ซึ่งนักวิจัยเรียกร้องให้ภาครัฐและอุตสาหกรรมอาหารเร่งแก้ไขปัญหานี้

ในด้านแนวทางปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ "หุงข้าวแบบพาสต้า" โดยใช้เวลานานถึง 6-10 ถ้วยต่อข้าว 1 ถ้วย แล้วเทน้ำทิ้งหลังหุง จะช่วยลดสารหนูได้มากถึง 60% การแช่ข้าวล่วงหน้าก่อนหุงก็ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการลดสารพิษด้วย แต่ต้องระวังว่าการหุงด้วยวิธีนี้อาจลดธาตุเหล็กที่เติมลงไป ข้าว ซึ่งสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็กทารก ควรปรึกษาแพทย์หากจำเป็นต้องเสริมธาตุเหล็กจากแหล่งอื่น เช่น ถั่ว ไข่ ผักสด หรือเนื้อสัตว์ไม่ติดมัน

ขณะเดียวกัน มีวิตามินและแร่ธาตุบางชนิด เช่น วิตามิน B แคลเซียม สังกะสี และวิตามิน C ที่ช่วยลดการดูดซึมโลหะหนักหรือขับออกจากร่างกายได้ ซึ่งพบได้ในอาหารที่หลากหลาย ดังนั้น แม้ "ข้าว" จะยังคงอยู่ในมืออาหารของผู้คนทั่วโลก แต่การรู้เท่าทันและเลือกบริโภคอย่างระมัดระวัง ก็อาจเป็นทางออกสำคัญในการลดความเสี่ยงของสารพิษในระยะยาว โดยเฉพาะสำหรับเด็กเล็กที่อยู่ในวัยกำลังเติบโต

ที่มา: ฐานเศรษฐกิจ

ข้าวไร้มัน-ข้าวโพด-โรงสี-ชาวนา ค้านนำเข้าพีซีเอ็มโอ ชี้ราคาตกต่ำสุด

ข้าวไร้มัน-ข้าวโพด-โรงสี-ชาวนา ออกโรงเคลื่อนไหวค้านนำเข้า พีซีเอ็มโอ จากต่างประเทศ ชี้ไม่เท่าเทียม พืชไทยห้ามปลูก-ทดลอง ย้ำนำเข้าจะกระทบต่อพืชโปรตีนอื่น ราข้าว-มันสำปะหลังราคาตก

นายรังษิ ไร่สอาด นายกสมาคมข้าวไร้มันสำปะหลังแห่งประเทศไทย เปิดเผยกับประชาชาติธุรกิจว่า จากแนวทางการเปิดเจรจาด้านภาษีนำเข้าของสหรัฐฯออกมา 5 ข้อ โดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าเกษตร ซึ่งหากดูเกษตรกรรมประเทศไทยแล้วเป็นเกษตรกรรมแปลงเล็ก มีต้นทุนสูง และการปลูกพืชส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นพืชตัดแต่งพันธุกรรม หรือจีเอ็มโอ อีกทั้งให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ

หากอนุญาตนำเข้าพีซีเอ็มโอที่มาจากต่างประเทศ แล้วธัญพืชที่ผลิตภายในประเทศ เช่น มันสำปะหลัง ไร่ข้าว เป็นต้น จะทำอะไร ซึ่งเชื่อว่าผู้ผลิตอาหารสัตว์ต้องหวาดถูบที่มีราคาถูกเพื่อนำมาผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งอาจจะทำให้เกษตรกรไทยเสียเปรียบได้ ถ้าหากจะต้องการส่งเสริม มองว่าควรที่จะสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยที่มีศักยภาพไปลงทุนที่สหรัฐฯดีกว่า

ขณะที่ การส่งออกมันเส้นไปตลาดจีน ซึ่งเป็นตลาดหลักของการส่งออก ตอนนี้นำเข้าลดลงเนื่องจากจีนลดการผลิตเอทานอลลง ซึ่งการส่งออกมันเส้นของไทยลดลงมาจากปกติ 5-6 ล้านตัน ตอนนี้อยู่ที่ 2 ล้านตัน ส่วนแบ่ง

มัน 5 ล้านตัน ลดลงมา 3.8 ล้านตัน ในปีที่ผ่านมา ส่วนปีที่ไม่รู้ว่าการส่งออกจะเป็นอย่างไรซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างกระทบ

ส่วนราคาตอนนี้หัวมันสดอยู่ที่กว่า 1-1.50 บาทต่อกิโลกรัม เชื้อแป้งที่ 25% ส่วนต้นทุนของเกษตรกรอยู่ที่ 2.50 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้ตอนนี้เกษตรกรไม่ได้ทำออกการขุดมันสำปะหลัง ออกมาช่วงนี้เป็นช่วงที่ และก็กำลังเข้าสู่ที่เกษตรกรเริ่มปลูกมันสำปะหลังและคาดว่าจะขุดอีกทีในช่วงปลายปีนี้ ส่วนมาตรการช่วยเหลือชาวไร่มัน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ยังไม่มีความช่วยเหลือ เช่น ไร่บดต่าง ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังด้านทานโรค

“ผู้ผลิตอาหารสัตว์จะใช้มันสำปะหลัง ในการผลิตอาหารสัตว์เฉลี่ยประมาณต่อปีอยู่ที่ 1.2-1.5 ล้านตัน แต่ตอนนี้ใช้ประมาณ 4 แสนตัน ซึ่งลดลงอย่างมาก เพราะไปใช้วัตถุดิบอื่นทดแทนวัตถุดิบในประเทศมากกว่า เช่น ข้าวสาลี ขณะที่ ผลผลิตปีนี้คาดว่าจะอยู่ที่ 26 ล้านตัน หรือประมาณ 8 ล้านไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาเพราะราคาไม่ดี เกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นมากขึ้น เช่น อ้อย”

ห่วงข้าวโพดจีเอ็มโอทะลัก

รายงานข่าวจากสมาคมการค้าพืชไร่ระบุว่า สมาคมการค้าพืชไร่ไม่เห็นด้วยที่จะนำเข้าสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นพืชที่มีการติดต่อพันธุกรรม ขณะที่ภายในประเทศไม่ได้มีการอนุญาตปลูก ทดลองพืชจีเอ็มโอแต่อย่างใด ซึ่งปัจจุบันการนำเข้าข้าวโพดของไทยทำอยู่ภายใต้เขตสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียนอยู่แล้ว ดังนั้นหากนำเข้าเชื่อว่าจะมีผลกระทบต่อภาคการเกษตร ทำให้ไม่สามารถแข่งขันได้

“การที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะพิจารณานำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากสหรัฐ ตอนนี้ไม่มีความชัดเจนในรายละเอียด ระยะเวลา ปริมาณ อีกทั้งข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของสหรัฐยังเป็นพืชจีเอ็มโอ ซึ่งประเทศไทยห้ามปลูก หากนำเข้าก็อาจจะไม่เป็นธรรมต่อเกษตรกรภายในประเทศ และยังมีแนวโน้มวัตถุดิบในกลุ่มคาร์โบไฮเดรต ภายในประเทศ เช่น ปลายข้าว มันสำปะหลัง ยังมีเพียงพอที่จะสามารถนำมาผลิตเป็นอาหารสัตว์ได้”

รำข้าว-ปลายข้าวราคาตก

นายบรรจง ตั้งจิตวัฒนากุล นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย กล่าวว่า ทางผู้ประกอบการโรงสีมองว่าการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากสหรัฐอเมริกา จะส่งผลกระทบต่อราคาข้าวภายในประเทศ โดยเฉพาะรำข้าวและปลายข้าว ซึ่งขณะนี้พบว่าราคารำข้าวลดลงในรอบ 10 ปี จากเดิมที่เคยเฉลี่ยราคาอยู่ที่ 11 บาทต่อกิโลกรัม ลงมาอยู่ที่ 7 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนราคาปลายข้าวจากเดิมอยู่ที่ 14 บาทต่อกิโลกรัม ลงมาอยู่ที่ 10 บาทต่อกิโลกรัม และไม่รู้ว่าจะราคาจะต่ำลงกว่านี้หรือไม่

ต้องยอมรับว่าราคารำข้าวและปลายข้าวลดลงต่อเนื่อง ตั้งแต่มีปัญหาเรื่องภาษีสหรัฐ โดยประเทศไทยมีผลผลิตข้าวเปลือกต่อปีเฉลี่ยอยู่ที่ 33 ล้านตัน โดยเป็นรำข้าวอยู่ที่ 3 ล้านตัน และใช้เพื่อผลิตอาหารสัตว์อยู่ที่ 2.9 ล้านตัน เป็นปลายข้าวอยู่ที่ 4-5 ล้านตัน ใช้ผลิตอาหารสัตว์อยู่ที่ 1.7 ล้านตัน ส่วนที่เหลือจะส่งออกไปต่างประเทศ แต่ปัจจุบันพบว่า การส่งออกไปต่างประเทศตั้งแต่ต้นปีจนถึงปัจจุบันลดลงถึง 30% จากปัญหาที่เกิดขึ้น

กังวลสินค้าเกษตรวิกฤต

ทั้งนี้ หากนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หรือลดการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ จะส่งผลทำให้วัตถุดิบรำข้าวและปลายข้าวล้นตลาด ปริมาณสต็อกขยับขึ้น ขายออกไม่ได้ ส่งออกไม่ได้ โดยอาจทำให้มีผลต่อราคาการรับซื้อข้าวได้ ขณะนี้ราคาข้าวสารปรับลดลงอยู่ที่ 12.50 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจาก 21 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งลดลงมา 40% จากปัจจัยที่อินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาวมากขึ้น ส่วนอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ลดการนำเข้า

กรมศุลกากร (the General Department of Customs) รายงานว่าในช่วงระหว่างวันที่ 1-15 พฤษภาคม 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 356,946 ตัน มูลค่าประมาณ 185.973 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 22.18% และมูลค่าลดลง 34.95% เมื่อเทียบกับจำนวน 458,667 ตัน มูลค่าประมาณ 285.897 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 15 พฤษภาคม 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 3,780,811 ตัน มูลค่าประมาณ 1,949.252 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 4.2% แต่มูลค่าลดลง 16.09% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,628,336 ตัน มูลค่าประมาณ 2,322.982 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ตามลำดับ

กรมศุลกากร (the General Department of Customs) รายงานว่าในเดือนเมษายน 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 1,119,132 ตัน มูลค่าประมาณ 560.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และราคาส่งออกเฉลี่ย 500.6 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 11.7% แต่มูลค่าลดลง 9.6% และราคาส่งออกเฉลี่ยลดลง 19.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,002,043 ตัน มูลค่าประมาณ 619.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และราคาส่งออกเฉลี่ย 618.6 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ตลาดสำคัญที่เวียดนามส่งออกในเดือนเมษายน 2568 ได้แก่

- 1.ประเทศฟิลิปปินส์จำนวน 502,578 ตัน มูลค่าประมาณ 242.681 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- 2.ประเทศไต้หวันจำนวน 147,155 ตัน มูลค่าประมาณ 66.971 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- 3.ประเทศจีน 129,443 ตัน มูลค่าประมาณ 66.969 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- 4.ประเทศกานา 129,247 ตัน มูลค่าประมาณ 68.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- 5.ประเทศมาเลเซีย 39,052 ตัน มูลค่าประมาณ 20.273 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในช่วง 4 เดือนแรกของปีนี้ (เดือนมกราคม-เมษายน 2568) เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 3,427,903 ตัน มูลค่าประมาณ 1,765.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และราคาส่งออกเฉลี่ย 515.0 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 8.1% แต่มูลค่าลดลง 13.3% และราคาส่งออกเฉลี่ยลดลง 19.9% เมื่อเทียบกับเมื่อเทียบกับจำนวน 3,169,809 ตัน มูลค่าประมาณ 2,037.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และราคาส่งออกเฉลี่ย 642.7 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ตามลำดับ

สำนักข่าวท้องถิ่นของเวียดนาม รายงานว่า หลังจากที่ราคาส่งออกข้าวลดลงในช่วงต้นปี แต่ในช่วงนี้ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามเริ่มฟื้นตัวอย่างชัดเจนในช่วงต้นเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา โดยเฉพาะข้าวขาว 5% ซึ่งการพัฒนาไปในทิศทางเชิงบวกนี้ทำให้มีความคาดหวังสูงขึ้นทั้งต่อผู้ส่งออกและเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ท่ามกลางภาวะอุปทานตึงตัวและความต้องการของตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตามข้อมูลของสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) ราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนาม ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2568 เคลื่อนไหวอยู่ระหว่าง 398 - 402 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ซึ่งสูงกว่าราคาของอินเดียที่ 382 - 386 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน และปากีสถานที่ 389 - 393 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ถือเป็นราคาสูงสูดนับตั้งแต่เดือนเมษายน แสดงให้เห็นถึงสัญญาณการฟื้นตัวที่ชัดเจน หลังจากที่ย่ำแย่ต่อเนื่องในช่วงต้นปี

ในกลุ่มข้าวคุณภาพสูง ราคาข้าวพันธุ์ OM5451 และ OM18 อยู่ที่ 500-530 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน โดยเฉพาะข้าวสายพันธุ์พิเศษ เช่น ข้าวพันธุ์ ST25 หรือข้าวออร์แกนิก ยังคงรักษาราคาสูงอยู่ที่ 800 ถึง 1,200 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ดังนั้นราคาส่งออกเฉลี่ยของข้าวเวียดนามในปัจจุบันจึงคงอยู่ที่มากกว่า 500 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (ประมาณ 12,000 ดอลลาร์ต่อตัน)

นาย Nguyen Van Thanh กรรมการบริษัท Phuoc Thanh IV Company Limited กล่าวว่า การฟื้นตัวของราคาข้าวในปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากปัจจัยด้านอุปทานและอุปสงค์ โดยผลผลิตข้าวในฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ (The Winter-Spring crop) ซึ่งเป็นฤดูปลูกข้าวที่ผลผลิตมากที่สุดของปี ได้เข้าสู่ช่วงสุดท้ายแล้ว โดยเหลือข้าวในทุ่งนาเพียง 10-15% เท่านั้น ในขณะที่เดียวกัน ผลผลิตข้าวฤดูร้อนถึงฤดูใบไม้ร่วง (the Summer-Autumn crop) คาดว่าจะเริ่มเก็บเกี่ยวได้ในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ทำให้อุปทานในระยะสั้นมีค่อนข้างจำกัด

ในเวลาเดียวกัน ความต้องการจากตลาดนำเข้าหลัก เช่น ฟิลิปปินส์ จีน แอฟริกา และตะวันออกกลาง เริ่มแสดงสัญญาณการฟื้นตัว หลังจากที่มีการระงับการค้าชั่วคราวเพื่อติดตามความผันผวนของราคาระยะหนึ่ง ซึ่งในปัจจุบันความต้องการข้าวไม่ได้ลดลง เพียงแค่ผู้ซื้อกำลังรอราคาที่เหมาะสมและการตอบรับจากประเทศผู้ส่งออกที่ใหญ่

นาย Thanh กล่าวว่า แม้ว่าราคาส่งออกข้าวในปัจจุบันจะอยู่ในระดับที่ทำกำไรให้กับธุรกิจและเกษตรกรได้ แต่ธุรกิจหลายแห่งก็ยังไม่รีบเร่งที่จะปิดคำสั่งซื้อ โดยราคาปัจจุบันยังพอทำได้แต่ยังไม่น่าดึงดูดนัก ธุรกิจต่างๆ คาดหวังว่าตลาดจะปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มข้าวระดับกลางและระดับสูง ซึ่งคาดว่าราคาจะสูงขึ้นในอนาคตอันใกล้ หลังจากนั้นภาคธุรกิจต่างๆก็จะนำสินค้าออกสู่ตลาด

ตามข้อมูลของผู้ส่งออกข้าว ผู้ประกอบการได้ดำเนินการกักตุนสินค้าอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงที่ราคาข้าวตกต่ำ จึงมีการเจรจากับคู่ค้าอย่างแข็งขันมากขึ้น และคิดกลยุทธ์การขายที่ยืดหยุ่นมากขึ้น

นาย Ho Phuoc Tuan กรรมการผู้จัดการบริษัท Long Thanh Agricultural Products Export Company กล่าวว่า ปัจจุบันบริษัทกำลังดำเนินการตามสัญญาที่ลงนามไว้ก่อนหน้านี้ เนื่องจากไม่มีอุปทานใหม่จากฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ จึงจำเป็นต้องนำข้าวจากโกดังหรือซื้อข้าวจากประชาชน ด้วยการขึ้นราคาในปัจจุบันผู้ส่งออกกำลังจะคืนทุน ดังนั้นในอนาคตอันใกล้ ผู้ส่งออกต่างๆ คาดว่าราคาข้าวส่งออกจะเพิ่มขึ้นเป็น 13,500 ดอลลาร์ต่อตัน กิโลกรัม แต่หากราคาไม่เพิ่มขึ้น ผู้ส่งออกจะเลือกที่จะจัดเก็บต่อไป โดยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บและดอกเบี้ยเงินกู้ และรอราคาที่ดีกว่าก่อนจึงค่อยขาย

ตามรายงานของ กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (the Ministry of Industry and Trade) ฟิลิปปินส์ ยังคงเป็นตลาดส่งออกข้าวที่ใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยมีระดับการนำเข้าที่มั่นคงอยู่ที่ 3 - 4 ล้านตันต่อปี โดยคาดการณ์ว่าในปี 2568 ฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวจากเวียดนามประมาณ 4.35 ล้านตัน โดยตลาดนี้เป็นตลาดแบบดั้งเดิมและเป็นตลาดเสรี ซึ่งข้าวเวียดนามมีสัดส่วนถึง 80-85% ของข้าวที่นำเข้าทั้งหมดของฟิลิปปินส์

นายPhung Van Thanh ที่ปรึกษาฝ่ายการค้า (Trade Counselor) สำนักงานการค้าเวียดนามในฟิลิปปินส์ กล่าวว่าเหตุผลที่ข้าวเวียดนามยังคงรักษาตำแหน่งผู้นำในตลาดนี้ได้ก็คือ คุณภาพที่สม่ำเสมอ ราคาที่สามารถแข่งขันได้ และความสามารถในการจัดหาที่มั่นคง ระยะทางทางภูมิศาสตร์ที่ใกล้ชิดและความสัมพันธ์ทางการค้าที่ยาวนานระหว่างภาคธุรกิจของทั้งสองประเทศยังเป็นข้อได้เปรียบที่ช่วยให้ข้าวเวียดนามได้รับความไว้วางใจจากผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์อีกด้วย แม้ว่าคู่แข่งเช่นอินเดียและไทยจะส่งเสริมการส่งออก แต่ข้าวเวียดนามยังคงรักษาตำแหน่งของตนไว้ได้ เนื่องจากราคาข้าวที่มีเสถียรภาพและคุณภาพข้าวที่เหมาะสมกับรสนิยมของผู้บริโภคในประเทศ

จากข้อมูลของกรมศุลกากร (the General Department of Custom) ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2568 เวียดนามส่งออกข้าวได้มากกว่า 3.4 ล้านตัน มีมูลค่าประมาณ 1.76 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้น 8.1% ในปริมาณ แต่ลดลง 13.3% ในมูลค่า เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567 สาเหตุก็คือราคาส่งออกโดยเฉลี่ยลดลง

ประมาณ 20% เหลือประมาณ 517 เหรียญสหรัฐต่อตัน อย่างไรก็ตามตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนเป็นต้นมาราคาเริ่มแสดงสัญญาณการฟื้นตัว

นอกจากตลาดฟิลิปปินส์แล้ว ตลาดที่มีศักยภาพเช่น ไต้หวัน ฮ่องกง กาน่า และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบังกลาเทศ ก็เพิ่มการนำเข้าข้าวเวียดนามเช่นกัน ซึ่งมูลค่าการส่งออกไปยังบังกลาเทศเพิ่มขึ้นอย่างมากเกือบ 518 เท่าเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงความน่าดึงดูดใจในคุณภาพและความหลากหลายที่เพิ่มมากขึ้นของข้าวเวียดนาม

เมื่อประเมินแนวโน้มการส่งออกข้าวในอนาคตอันใกล้นี้ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (the Ministry of Industry and Trade) กล่าวว่า แม้ตลาดโลกจะมีความผันผวนมาก แต่ข้าวเวียดนามก็ยังคงมีความได้เปรียบทางการแข่งขันได้ เนื่องจากมีคุณภาพคงที่ และมีความสามารถในการปรับตัวสูงของผู้ประกอบการในประเทศ ในบริบทที่อุปทานจากประเทศผู้ส่งออกหลัก เช่น อินเดียและไทย อาจได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศ และนโยบายการจัดการ เวียดนามจำเป็นต้องติดตามการพัฒนาของตลาดอย่างจริงจังเพื่อพัฒนากลยุทธ์การจัดการที่ยืดหยุ่น ขณะเดียวกันก็ต้องขยายตลาดและใช้ประโยชน์จากตลาดเกิดใหม่ได้ต่อไป

นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า ยังแนะนำให้ผู้ประกอบการใช้ประโยชน์จากโอกาสจากความตกลงการค้าเสรี (FTA) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ปรับปรุงคุณภาพข้าวส่งออก และทำให้ได้รับมาตรฐานที่สูงขึ้นเรื่อยๆ จากพันธมิตรระหว่างประเทศ การรักษาเสถียรภาพของการผลิต การรับประกันห่วงโซ่อุปทาน การปรับปรุงคุณภาพ และการตรวจสอบย้อนกลับของผลิตภัณฑ์จะเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ข้าวเวียดนามสามารถขยายส่วนแบ่งทางการตลาดในตลาดโลกได้ต่อไป

สำนักข่าว Viet Nam News รายงานโดยอ้างตามข้อมูลประมาณการอุปทานและอุปสงค์ทางการเกษตรโลกล่าสุดที่เผยแพร่โดยกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) ซึ่งคาดว่าเวียดนามจะกลายเป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่เป็นอันดับสองของโลกในปี 2025-26 รองจากฟิลิปปินส์เท่านั้น เนื่องจากเวียดนามต้องเพิ่มปริมาณการนำเข้าเพื่อตอบสนองความต้องการส่งออกท่ามกลางการลดลงของการผลิตภายในประเทศ

USDA คาดการณ์ว่าเวียดนามจะนำเข้าข้าว 4 ล้านตันในปี 2024/25 และ 4.1 ล้านตันในปี 2025/26 ขณะที่ฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นผู้ซื้อข้าวเวียดนามแบบดั้งเดิม คาดว่ายังคงเป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยมีความต้องการอยู่ที่ประมาณ 5.5 ล้านตันต่อปี

ในขณะเดียวกัน คาดว่าเวียดนามจะแข่งขันไทยและกลายเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่เป็นอันดับสองของโลก โดยคาดว่าประเทศจะส่งออกข้าว 7.9 ล้านตันในปี 2024/25 และ 2025/26 ซึ่งแซงหน้าการส่งออกข้าวของไทยที่ 7 ล้านตัน และ 7.2 ล้านตันตามลำดับ และคาดว่าอินเดียจะยังคงเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยมีปริมาณการส่งออกประจำปีที่คาดการณ์ไว้ประมาณ 24 ล้านตัน

ตามรายงานของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯซึ่งเผยแพร่ในเดือนเมษายน 2568 คาดว่าพื้นที่และผลผลิตข้าวของเวียดนามจะลดลง เนื่องจากชาวนาหันไปปลูกพืชชนิดอื่นที่มีกำไรมากกว่า ดังนั้นเพื่อตอบสนองความต้องการส่งออก ผู้ส่งออกและโรงสีข้าวของเวียดนามจึงได้เสริมอุปทานในประเทศด้วยการซื้อข้าวเปลือกจากกัมพูชา ซึ่งข้าวเปลือกคิดเป็น 77% ของการนำเข้าของเวียดนาม และส่วนใหญ่จัดหาจากกัมพูชา ขณะที่อินเดียเป็นแหล่งของข้าวสารที่สีแล้วที่เวียดนามนำเข้าเป็นส่วนใหญ่

นาย Do Ha Nam นายกสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) กล่าวว่า การนำเข้าข้าวของเวียดนามไม่ได้เกิดจากการขาดแคลนภายในประเทศ แต่เป็นการนำเข้าเพื่อตอบสนองความต้องการในการส่งออกและสำหรับผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น เส้นก๋วยเตี๋ยว เส้นหมี่ และกระดาดห่อข้าว

นาย Vu Vinh Phu อดีตรองอธิบดีกรมการค้าฮานอย (former Deputy Director of Ha Noi Department of Trade) กล่าวว่าคาดว่าจะการส่งออกข้าวของเวียดนามจะยังคงแข็งแกร่งอย่างน้อยในอีก 5 ปีข้างหน้า แม้จะมีความท้าทายใหม่ๆ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การแข่งขันทางการค้า และความต้องการภายในประเทศที่เปลี่ยนไป

การส่งออกข้าวของเวียดนามแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 9.04 ล้านตันในปี 2024 เพิ่มขึ้น 11% เมื่อเทียบกับเป็นรายปี โดยเพิ่มขึ้น 21% ในด้านมูลค่าแตะระดับ 5.7 พันล้านดอลลาร์ ในขณะเดียวกัน การนำเข้าข้าวรวมอยู่ที่ 3.7 ล้านตันในปีที่แล้ว

ที่มา Oryza.com

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Jakarta Globe รายงานโดยอ้างเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากกระทรวงเกษตรว่า อินโดนีเซียเตรียมส่งออกข้าวสารที่ไม่ใช่ข้าวพรีเมียมอย่างน้อย 2,000 ตันต่อเดือนไปยังมาเลเซีย เนื่องจากสต็อกข้าวของประเทศใกล้จะถึง 4 ล้านตันแล้ว

โดยขณะนี้ แผนการส่งออกข้าวอยู่ในระหว่างขั้นตอนการเตรียมการบริหาร ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายข้าวของอินโดนีเซียครั้งใหญ่ จากผู้นำเข้าแบบดั้งเดิมไปสู่ผู้ส่งออกรายใหม่ที่มีศักยภาพในตลาดโลก

นาย Sudaryono รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวระหว่างการเยือนเมืองการางัง จังหวัดชวาตะวันตกว่า ได้มีการเจรจากับคู่ค้าในมาเลเซียแล้ว และได้พบปะกับผู้ซื้อที่มีศักยภาพแล้ว ขณะนี้กำลังสรุปรายละเอียด เมื่อประธานาธิบดีปราโบโว ซูเบียนโตอนุมัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็พร้อมที่จะดำเนินการต่อไป

ตามคำกล่าวของนาย Sudaryono ปริมาณการส่งออกรายเดือนที่วางแผนไว้ไปยังมาเลเซียอาจอยู่ที่ประมาณ 2,000 ตัน โดยมาเลเซียจัดหาข้าวจากซัพพลายเออร์หลายราย แต่ทั้งสองประเทศได้มีการตกลงกันในปริมาณเริ่มต้นแล้ว

นาย Andi Amran Sulaiman รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ได้หารือกับเจ้าหน้าที่มาเลเซียเพื่อติดตามความคืบหน้าของการส่งออกข้าวที่เสนอไป ซึ่งปัจจุบันมาเลเซียกำลังเผชิญกับราคาข้าวในประเทศที่สูง และผลผลิตข้าวในประเทศตอบสนองความต้องการได้เพียง 40-50% เท่านั้น

ทั้งนี้ ศักยภาพของอินโดนีเซียในการส่งออกข้าวมาจากปริมาณสำรองข้าวที่มีอยู่มากมาย ซึ่งขณะนี้มียกเก็บ 4 ล้านตัน โดยอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐ (Bulog) ซึ่งข้าวส่วนเกินนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้อินโดนีเซียตัดสินใจหยุดนำเข้าข้าว ส่งผลให้มีข้าวล้นตลาดทั่วโลกและราคาข้าวในตลาดโลกลดลง

นาย Sudaryono กล่าวว่า ราคาข้าวทั่วโลกที่ลดลงส่วนใหญ่เกิดจากการที่อินโดนีเซียไม่นำเข้าข้าวจากตลาดต่างประเทศ ซึ่งในฐานะที่เป็นหนึ่งในผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุด การถอนตัวออกจากตลาดของอินโดนีเซียส่งผลกระทบต่อเป็นระลอกใหญ่ โดยทำให้ปริมาณข้าวทั่วโลกสูงขึ้นและราคาข้าวลดลง ซึ่งแม้ว่าราคาข้าวทั่วโลกจะตกต่ำ แต่

ราคาข้าวในประเทศของอินโดนีเซียยังคงทรงตัว โดยได้รับแรงหนุนจากความต้องการข้าวที่เพิ่มขึ้นและปริมาณสำรองข้าวเชิงยุทธศาสตร์

ก่อนหน้านี้ นาย Andi Amran Sulaiman รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่ามาเลเซียแสดงความสนใจที่จะซื้อข้าวจากอินโดนีเซีย เนื่องจากราคาข้าวภายในประเทศพุ่งสูง เขายืนยันว่าปริมาณสำรองข้าวจำนวนมากของอินโดนีเซียไม่เพียงแต่จะใช้ในประเทศและช่วยเหลือสังคมเท่านั้น แต่ยังสามารถใช้เป็นสำรองข้าวเพื่อการส่งออกเชิงยุทธศาสตร์ได้หากจำเป็น

ที่มา Oryza.com

มาเลเซีย

จากรายงานของ The Edge Malaysia ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร (the Ministry of Agriculture and Food Security) ระบุว่า หน่วยงาน Padiberas Nasional Bhd (Bernas) ได้ตัดสินใจลดราคาข้าวขาวที่นำเข้าจากโกดังของตนจาก 2,800 ริงกิต (ประมาณ 651 ดอลลาร์) เป็น 2,600 ริงกิต (ประมาณ 604 ดอลลาร์) ต่อตัน โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2568

การประกาศดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามของรัฐบาลในการรักษาเสถียรภาพอุปทานข้าวและลดค่าครองชีพของชาวมาเลเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและความมั่นคงทางอาหารกล่าวว่าการปรับราคาดังกล่าวหลังจากมีการเจรจากับ Bernas และพิจารณาถึงพัฒนาการของตลาดโลกและความจำเป็นในการรักษาห่วงโซ่อุปทานอาหารให้ต่อเนื่องและปลอดภัย

การลดราคาครั้งนี้เกิดขึ้นหลังจากที่ปรับลดราคาเมื่อเดือนธันวาคมปีที่แล้ว โดยลดราคาจาก 3,000 ริงกิต (ประมาณ 697 ดอลลาร์) เป็น 2,800 ริงกิต (ประมาณ 651 ดอลลาร์) ต่อตัน

รัฐบาลยังยืนยันด้วยว่าเงินอุดหนุนข้าวขาวสำหรับนำเข้าของรัฐบาลและชาวไร่ ซึ่งกำหนดไว้ที่ 950 ริงกิต (ประมาณ 221 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อตัน จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง

รัฐมนตรีกล่าวเพิ่มเติมว่า การดำเนินการครั้งนี้ตอกย้ำความมุ่งมั่นของรัฐบาลชุดปัจจุบันที่จะรักษาราคาอาหารหลักให้อยู่ในระดับที่เอื้อถึงและเข้าถึงได้ผ่านการจัดหาวัตถุดิบอย่างมีกลยุทธ์จากประเทศต่างๆ เช่น เวียดนาม ไทย และเมียนมา โดยกระทรวงจะติดตามตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แน่ใจว่านโยบายด้านความมั่นคงด้านอาหารจะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ

ที่มา Oryza.com

ฟิลิปปินส์

บทความใน Business Mirror เน้นย้ำว่าแม้ราคาข้าวโลกจะลดลงและมีปริมาณมาก แต่ฟิลิปปินส์ก็กังวลใจลดการนำเข้าเนื่องจากการผลิตภายในประเทศที่แข็งแกร่งขึ้นและสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย

ทั้งนี้ในช่วงวันที่ 1 มกราคม-2 พฤษภาคม 2568 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวแล้วประมาณ 1.32 ล้านตัน ลดลงประมาณ 21.33% เมื่อเทียบกับ 1.67 ล้านตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน การลดลงนี้เกิดขึ้นแม้ว่าราคาข้าวโลกจะลดลงอย่างมากเนื่องจากอุปทานที่เพิ่มขึ้นและอินเดียผ่อนปรนข้อจำกัดการส่งออก โดยเวียดนามยังคงเป็นแหล่งนำเข้าข้าวหลัก (ประมาณ 1.12 ล้านตัน) รองลงมาคือไทย ปากีสถาน อินเดีย และเมียนมา

ขณะเดียวกันหน่วยงานรัฐบาลก็มีการอนุมัติการออกใบอนุญาตนำเข้าข้าว (SPSIC) ประมาณ 2,736 รายการ ครอบคลุมข้าวจำนวน 2.27 ล้านตัน

กระทรวงเกษตร (DA) ตั้งเป้าลดการนำเข้าในปีนี้ลงเหลือระหว่าง 3.8-4 ล้านตัน (หลังจากที่มีปริมาณนำเข้าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 4.8 ล้านตันในปี 2567) เนื่องจากผลผลิตในประเทศและสภาพอากาศที่ดีขึ้น ขณะที่รัฐบาลฟิลิปปินส์ตั้งเป้าผลิตข้าว 20.46 ล้านตันในปี 2568 เพิ่มขึ้นจาก 20.06 ล้านตันในปี 2566 ซึ่งถือเป็นสถิติสูงสุด

ธนาคารโลก รายงานว่า ราคาข้าวในตลาดโลกลดลงสู่ระดับต่ำสุดในรอบกว่า 2 ปี (บางราคาต่ำกว่า 380 เหรียญสหรัฐต่อตัน) โดยธนาคารโลกคาดการณ์ว่าราคาจะลดลงอีก 29% ภายในปี 2568 และคาดว่าผลผลิตข้าวโลกจะเพิ่มขึ้น 2% โดยผลผลิตของอินเดียคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สำนักข่าว Business World Online รายงานว่า สำนักงานอาหารแห่งชาติ (The National Food Authority; NFA) ระบุว่า จะเพิ่มความจุในการจัดเก็บข้าวอีก 200,000 ตันภายใน 2 ปี เพื่อให้สามารถซื้อข้าวจากเกษตรกรได้มากขึ้น สำนักงานยังระบุอีกว่าจะต้องมีความจุเพิ่มขึ้นเพื่อจัดหาข้าวสารตามโครงการข้าวของรัฐบาลที่รัฐบาลอุดหนุนในราคา 20 เปโซต่อกิโลกรัม

นาย Larry del Rosario Lacson ผู้บริหาร NFA กล่าวว่า เรากำลังปรับปรุงให้ทันสมัย ความจุเพิ่มเติมอีก 200,000 ตัน ซึ่งจะพร้อมให้บริการในอีก 2 ปีข้างหน้า ปัจจุบัน NFA กำลังสร้างคลังสินค้าเพิ่มเติม จัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติม และปรับปรุงคลังสินค้าที่มีอยู่

ทางด้านกระทรวงเกษตร (The Department of Agriculture; DA) ก็กำลังหาช่องทางในการฟื้นคืนอำนาจของ NFA ในการแทรกแซงตลาดข้าวโดยการระบายข้าวจากสต็อกเพื่อควบคุมราคา ซึ่งอำนาจนี้ถูกยกเลิกไปเมื่อมีการผ่านกฎหมายภาษีศุลกากรข้าวในปี 2562 (the Rice Tariffication Law of 2019)

ก่อนหน้านี้ NFA มีอำนาจในการนำเข้าและขายข้าวโดยตรงให้กับประชาชน แต่ปัจจุบันการนำเข้าถูกสงวนไว้สำหรับผู้ค้าเอกชน ซึ่งต้องจ่ายภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาซึ่งเดิมกำหนดไว้ที่อัตรา 35% สำหรับข้าวที่มาจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ อาร์. มาร์กอส จูเนียร์ (President Ferdinand R. Marcos, Jr.) ได้ออกมาตรการลดภาษีนำเข้าจาก 35% เหลือ 15% ผ่านคำสั่งฝ่ายบริหาร (an executive order) ที่ออกเมื่อเดือนมิถุนายน 2567

ทั้งนี้ ภาษีดังกล่าวได้นำมาช่วยสนับสนุนกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าว (the Rice Competitiveness Enhancement Fund; RCEF) ซึ่งจะนำมาใช้เพื่อปรับปรุงอุตสาหกรรมข้าวให้ทันสมัยด้วยการใช้เครื่องจักร เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และความรู้ความชำนาญด้านการปลูกข้าว

นาย Larry del Rosario Lacson กล่าวว่าอำนาจเดิมของ NFA ในการขายข้าวสู่ตลาดอย่างสม่ำเสมอควรได้รับการฟื้นคืนเพื่อให้สามารถหมุนเวียนข้าวในคลังสินค้าได้ ซึ่งโดยปกติ NFA จะซื้อข้าว 4-5% ของผลผลิตในรูปแบบของข้าวเปลือก ซึ่งการฟื้นอำนาจและบทบาทของ NFA ในการขายข้าวให้กับประชาชนได้จะทำให้ NFA สามารถซื้อข้าวได้เป็นสองเท่า ซึ่งผู้บริโภคและเกษตรกรจะได้รับประโยชน์มากขึ้น นอกจากนี้การคืนอำนาจให้กับ NFA จะทำให้หน่วยงานด้านธัญพืชประหยัดเงินได้มากขึ้น และป้องกันไม่ให้ข้าวอยู่ในสถานที่จัดเก็บนานเกินไป

เมื่อถูกขอให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอการคืนอำนาจของ NFA นาย William D. Dar อดีตเลขาธิการกระทรวงเกษตร (former agriculture secretary) กล่าวว่า NFA จะต้องมีเงินทุนในการดำเนินงานเพื่อรักษาสต็อกสำรองที่เทียบเท่ากับความต้องการบริโภคภายในประเทศ 30 วัน

การแก้ไขกฎหมายภาษีข้าวในปี 2567 ทำให้เงินทุนสำหรับ RCEF เพิ่มขึ้นเป็น 30,000 ล้านเปโซจาก 10,000 ล้านเปโซ และอนุญาตให้กระทรวงเกษตรฯประกาศภาวะฉุกเฉินด้านความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งสามารถกระตุ้นให้มีการระบายสต็อกของ NFA ได้ ซึ่งในกรณีฉุกเฉินดังกล่าว NFA ได้รับอนุญาตให้ขายข้าวในสต็อกให้กับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น

กระทรวงเกษตรฯยังมีเงินงบประมาณเหลือสำหรับจัดซื้อข้าวเปลือกมากกว่า 9.8 พันล้านเปโซในปี ซึ่งบ่งชี้ว่ามีศักยภาพในการซื้อข้าวขนาดบรรจุ 50 กิโลกรัมได้ถึง 5 ล้านถุง

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2568) ฟิlippินนำเข้าข้าว 1,570,688.19 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,122 ใบ) ลดลงประมาณ 27% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,152,534 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,971 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 278,080.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ลดลงประมาณ 35.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการนำเข้าจำนวน 269,986.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 380 ใบ) ลดลงประมาณ 21.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 352,386.08 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 495 ใบ) ลดลงประมาณ 15.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนเมษายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 483,828.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 622 ใบ) ลดลงประมาณ 0.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 186,406.55 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 201 ใบ) ลดลงประมาณ 61% เมื่อเทียบกับจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2568) ฟิlippินนำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 1,150,828.02 ตัน (สัดส่วน 73.3% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 249,510.33 ตัน (สัดส่วน 15.9%) ไทยจำนวน 87,952.9 ตัน (สัดส่วน 5.6%) ปากีสถานจำนวน 69,736.02 ตัน (สัดส่วน 4.4%) อินเดีย 9,124.16 ตัน (สัดส่วน 0.6%) เกาหลีใต้ 2,000 ตัน (สัดส่วน 0.1%) สิงคโปร์ 1,200 ตัน (สัดส่วน 0.1%) ญี่ปุ่น 16 ตัน และอิตาลี 0.77 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2568) มีจำนวนรวม 2,950 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 2,464,288.14 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน

- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 575 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 428,360.93 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 836 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 655,488.87 ตัน
- เดือนเมษายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 746 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 709,895.83 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 314 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 287,089.54 ตัน

ที่มา Oryza.com

ญี่ปุ่น

สำนักข่าว Kyodo news agency รายงานว่า คณะรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีชิเงรุ อิชิบะ (Prime Minister Shigeru Ishiba) ของญี่ปุ่นลดลงสู่ระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกือบ 9 ใน 10 คนไม่พอใจกับการแก้ปัญหาของรัฐบาลต่อราคาข้าวที่พุ่งสูงขึ้น

ผลสำรวจของสำนักข่าว Kyodo ระบุว่าคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลของอิชิบะอยู่ที่ 27.4% ลดลงจาก 32.6% เมื่อเดือนที่แล้ว ซึ่งถือเป็นกลางไม่ดีสำหรับพรรคเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democratic Party) ซึ่งเป็นพรรครัฐบาล และพรรคพันธมิตรร่วมรัฐบาลโคเมอิโตะ (Komeito) ในการเลือกตั้งสภาสูงที่จะมีขึ้นในเดือนกรกฎาคมนี้

ผลสำรวจแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถาม 87.1% พบว่ามาตรการของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนข้าวที่พุ่งขึ้นยังไม่เพียงพอ

ทั้งนี้ ราคาขายปลีกข้าวเพิ่มขึ้นเกือบสองเท่าจากเมื่อปีที่แล้ว หลังจากที่ผลผลิตข้าวได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศที่ร้อนจัดซึ่งทำให้ผลผลิตข้าวมีจำนวนลดลง ในขณะที่การท่องเที่ยวที่คึกคักส่งผลให้มีความต้องการบริโภคข้าวในประเทศเพิ่มขึ้น แม้ว่าในเดือนมีนาคมที่ผ่านมารัฐบาลจะเริ่มระบายข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกออกสู่ตลาดแล้วก็ตาม

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า รัฐบาลญี่ปุ่นระบุเมื่อวันศุกร์ที่ 16 พฤษภาคม 2568 ว่าจะระบายข้าวออกจากสต็อกฉุกเฉินอีกจำนวน 300,000 ตัน ไปจนถึงเดือนกรกฎาคมนี้ และปรับนโยบายการจัดซื้อเพื่อรับมือกับปัญหาขาดแคลนข้าวและควบคุมราคาข้าวที่พุ่งสูงขึ้นมาก

โดยข้าวจำนวน 300,000 ตันที่จะระบายออกมานี้ เป็นจำนวนที่เพิ่มเติมจากจำนวน 310,000 ตัน ที่มีการระบายออกจากสต็อกฉุกเฉินนับตั้งแต่เดือนมีนาคม 2568 ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่มีการระบายข้าวในสต็อกรัฐบาลออกเพื่อควบคุมราคาข้าวในประเทศ

ทั้งนี้ นโยบายการเก็บสต็อกข้าวของรัฐบาลได้กำหนดให้รัฐบาลต้องซื้อข้าวในปริมาณเท่ากับที่มีการระบายออกไปในภายหลัง ซึ่งกรอบเวลาดังกล่าวได้ขยายจาก 1 ปีเป็น 5 ปี นอกจากนี้ รัฐบาลยังจะกำหนดสัดส่วนที่จะจำหน่ายผ่านผู้ค้าส่ง เพื่อให้ข้าวสามารถส่งถึงมือผู้บริโภคได้เร็วขึ้น

ภายใต้กฎเกณฑ์ปัจจุบัน รัฐบาลจะซื้อคืนข้าวคุณภาพและปริมาณเท่าเดิมที่ขายให้กับผู้ซื้อภายใน 1 ปี แต่เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวมีจำกัด จึงทำให้ผู้จำหน่ายสงสัยว่าจะปล่อยข้าวออกสู่ตลาด เนื่องจากคาดว่าราคาจะยังคง

สูงอยู่ (ตามหลักการรัฐบาลจะซื้อข้าวคืนในปริมาณเท่ากับที่ขายให้กับผู้ค้าส่งภายในหนึ่งปี ผู้ค้าส่งสามารถเข้าร่วมการประมูลข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกได้ก็ต่อเมื่อตกลงตามกฎการซื้อขายคืนเท่านั้น)

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ค้าส่งบางรายที่ซื้อข้าวที่ประมูลมาจากผู้ประมูลที่ชนะได้ขายข้าวให้กับผู้ค้าปลีกโดยคิดกำไรเพิ่มเป็นจำนวนมาก รัฐบาลจึงมีแผนจะขอความร่วมมือไม่ปรับราคาขายส่งขึ้นจนมากเกินไป เพื่อป้องกันไม่ให้ราคาขายปลีกพุ่งสูงขึ้น

ทั้งนี้ข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกรัฐบาลต้องนำไปสีแปรสภาพเป็นข้าวสารและบรรจุหีบห่อหลังจากจำหน่ายออกไปแล้ว ซึ่งตามข้อมูลของกระทรวงเกษตรพบว่ามีเพียง 2% จากจำนวน 212,000 ตันที่จำหน่ายผ่านการประมูล 2 ครั้งในเดือนมีนาคม 2568 เท่านั้นที่ส่งถึงผู้ค้าปลีกและร้านอาหารภายในวันที่ 13 เมษายน 2568

ก่อนหน้านี้ รัฐบาลได้ระบายข้าวออกไปแล้วจำนวน 312,296 ตัน ในการประมูล 3 ครั้งที่ผ่านมา สำหรับเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม 2568 รัฐบาลมีแผนจะประมูลข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกจำนวน 100,000 ตันต่อเดือน

ทั้งนี้ ราคาข้าวที่สูงทำให้ร้านอาหารและผู้บริโภคชาวญี่ปุ่นจำนวนมาก ซึ่งขึ้นชื่อว่าพิถีพิถันเรื่องคุณภาพของข้าว ได้หันมาซื้อข้าวยี่ห้อต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีราคาถูกกว่าข้าวในประเทศมาก แม้จะมีภาษีนำเข้าสูงก็ตาม

ขณะที่ห้าง Aeon ซึ่งเป็นซูเปอร์มาร์เก็ตยักษ์ใหญ่ ระบุว่าจะเริ่มขายข้าวคาลโรสที่ผลิตในสหรัฐอเมริกา 100% (100% U.S.-produced Calrose rice) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2568 โดยห้าง Aeon ได้เริ่มขายข้าวคาลโรสที่ผสมกับข้าวญี่ปุ่นไปเมื่อเดือนที่แล้ว

ข้อมูลของกระทรวงเกษตร ระบุว่า สำหรับสัปดาห์ที่สิ้นสุดในวันที่ 4 พฤษภาคม 2568 ราคาข้าวในซูเปอร์มาร์เก็ตเฉลี่ยอยู่ที่ 4,214 เยน (ประมาณ 28 ดอลลาร์) ต่อข้าว 5 กิโลกรัม ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของระดับเมื่อปีที่แล้ว แต่ลดลง 19 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ซึ่งถือเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 18 สัปดาห์

สำนักข่าว Japan Times รายงานว่า กระทรวงเกษตรฯ (MAFF) ประกาศมาตรการชุดหนึ่งเพื่อช่วยให้ข้าวที่รัฐบาลเก็บไว้ในสต็อกได้ไปถึงชั้นวางของได้เร็วขึ้น ซึ่งรวมถึงการกำหนดโควตาการประมูลสำหรับผู้ประมูลที่พร้อมจะขายข้าวดังกล่าวให้กับผู้ค้าปลีกได้เร็วขึ้น

โดยโควตาพิเศษจำนวน 60,000 ตันจะถูกจัดสรรไว้สำหรับผู้ประมูลที่วางแผนจะขายข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกภายในหนึ่งเดือนหลังจากซื้อให้กับผู้ค้าปลีก

นาย Taku Eto รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวในการแถลงข่าวเมื่อวันศุกร์ที่ 16 พฤษภาคม 2568 ว่า การกำหนดโควตาเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะทำให้ข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกพร้อมจำหน่ายไม่เพียงแต่ในซูเปอร์มาร์เก็ตใหญ่ๆ เท่านั้น แต่ยังรวมถึงร้านค้าปลีกขนาดเล็กด้วย

กระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่า การประมูลข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกครั้งที่ 4 จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 28 ถึง 30 พฤษภาคม 2568 ซึ่งจะครอบคลุมข้าว 100,000 ตัน โดย 80,000 ตันจากการเก็บเกี่ยวในปี 2022 และ 10,000 ตันจากการเก็บเกี่ยวในปี 2023 และ 2024

โดยรัฐบาลมีแผนปล่อยข้าวสต็อก 100,000 ตันทุกเดือนระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม ซึ่งนับจนถึงเดือนเมษายน 2568 รัฐบาลได้ระบายข้าวสต็อกผ่านการประมูลไปแล้วประมาณ 310,000 ตัน โดยปริมาณข้าวที่จะนำมาประมูลในเดือนกรกฎาคมจะพิจารณาจากสถานการณ์อุปทาน-อุปสงค์

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า JA-Zenchu ซึ่งเป็นกลุ่มลوبيบิทางการเมืองเกษตรรายใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น ได้ยื่นคำร้องต่อรัฐบาลญี่ปุ่นอย่างหนักแน่นให้ปฏิเสธข้อตกลงการค้าใดๆ กับสหรัฐฯ ที่อาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในประเทศ

การเคลื่อนไหวดังกล่าวเกิดขึ้นท่ามกลางการเจรจาการค้าที่ละเอียดอ่อน ซึ่งสหรัฐฯ รายงานว่ากำลังกดดันให้ญี่ปุ่นเพิ่มการนำเข้าข้าว ถั่วเหลือง และข้าวโพดจากสหรัฐฯ

ในคำร้องต่อหัวหน้าคณะเจรจาของญี่ปุ่น JA-Zenchu เน้นย้ำว่าเกษตรกรญี่ปุ่นกำลังเผชิญกับการแข่งขันนำเข้าที่รุนแรงอยู่แล้ว และการผ่อนปรนเพิ่มเติมอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหารของชาติ

กลุ่มดังกล่าวเน้นย้ำว่าข้าวมีความสำคัญเป็นพิเศษ โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจของข้าวในฐานะหนึ่งในสินค้าไม่กี่ชนิดที่ญี่ปุ่นยังคงสามารถพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนใหญ่

ข้อความของ JA-Zenchu น่าจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อกดดันผู้กำหนดนโยบาย ขณะที่ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ยังคงวิพากษ์วิจารณ์ภาษีการเกษตรที่สูงของญี่ปุ่น ซึ่งบางรายการมีรายงานที่สูงถึง 700% สำหรับข้าวสหรัฐฯ และผลักดันให้มีการเข้าถึงตลาดที่กว้างขึ้น

ในขณะที่ผู้นำด้านการค้ารวมตัวกันที่เกาหลีใต้เพื่อประชุมเอเปค ญี่ปุ่นได้เลือกที่จะส่งผู้แทนระดับล่าง ซึ่งลดโอกาสในการเจรจาโดยตรงกับตัวแทนการค้าสหรัฐฯ ขณะเดียวกัน คาดว่ารัฐมนตรีกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ จะเยือนญี่ปุ่นในเร็วๆ นี้ ซึ่งส่งสัญญาณว่าสหรัฐฯ ยังคงกดดันประเด็นการค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง

หัวหน้าคณะเจรจาของญี่ปุ่นยืนยันจุดยืนของรัฐบาลต่อ JA-Zenchu โดยให้คำมั่นว่าญี่ปุ่นจะไม่ยอมรับข้อตกลงที่กระทบต่อภาคเกษตร

จากข่าวเผยแพร่โดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (the Ministry of Agriculture, Forestry, and Fisheries; MAFF) ญี่ปุ่นกำลังพยายามนำเข้าข้าวประมาณ 1,200 ตัน ในระบบการประมูลซื้อและขายพร้อมกัน (CPTPP Simultaneous Buy and Sell; SBS) ของประเทศสมาชิก CPTPP ในวันที่ 27 พฤษภาคม 2568 โดยการประมูลจะเกิดขึ้นระหว่างเวลา 11.00 น. ถึง 12.00 น. ตามเวลาญี่ปุ่น

การประมูล SBS ของประเทศสมาชิก CPTPP ในครั้งนี้ถือเป็นครั้งแรกในปีงบประมาณ 2025/26 (เมษายน 2568 - มีนาคม 2569)

ความตกลงหุ้นส่วนทางการค้าภาคพื้นแปซิฟิกที่ครอบคลุมและก้าวหน้า (The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership; CPTPP) เป็นข้อตกลงการค้าระหว่างออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ชิลี ญี่ปุ่น มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ เปรู สิงคโปร์ และเวียดนาม

ที่มา *Oryza.com*

จีน

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง รายงานว่า สำนักงานศุลกากรจีนรายงานปริมาณข้าวนำเข้าของจีนในเดือนมีนาคม 2568 มีจำนวน 235,014 ตัน โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 180.8% เมื่อเทียบกับเดือนมีนาคม 2567 (ปริมาณนำเข้าข้าวเดือนมีนาคม 2567 อยู่ที่ 83,686 ตัน) โดยประเทศหลักที่จีนนำเข้าข้าวในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 ได้แก่ 1.เวียดนาม 94,985 ตัน 1.ไทย 47,923 ตัน และ 3.เมียนมาจำนวน 43,590 ตัน

ทั้งนี้ ในเดือนมีนาคม 2568 จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 47,923 ตัน มูลค่าประมาณ 26.847 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 85% และ 52% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า (มีนาคม 2567) ที่มีการนำเข้าปริมาณ 25,900 ตัน มูลค่าประมาณ 17.701 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2568 (มกราคม-มีนาคม 2568) จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทย ปริมาณ 117,305 ตัน มูลค่าประมาณ 77.433 ล้านดอลลาร์ฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 3% แต่มูลค่าลดลง 6% เมื่อเทียบกับปี 2567 ที่นำเข้า 113,729 ตัน มูลค่าประมาณ 82.723 ล้านดอลลาร์ฯ ที่มา *Oryza.com* และ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง

เกาหลีใต้

บริษัท Agro Fisheries & Food Trade Corporation (KAFTC) ซึ่งเป็นบริษัทที่อยู่ภายใต้การกำกับโดยรัฐบาลเกาหลีใต้ ได้ซื้อข้าวสารที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (non-glutinous rice) จำนวนประมาณ 52,123 ตันในการประมูลระหว่างประเทศที่ปิดตัวลงเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2025 ตามประกาศบนเว็บไซต์ของบริษัท โดย KAFTC ซื้อข้าวสารที่ไม่ใช่ข้าวเหนียวจากสหรัฐอเมริกา ดังนี้

- ข้าวกล้องเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (non-glutinous medium-grain brown rice) จำนวน 8,116 ตันในราคา 801.64 ดอลลาร์ต่อตัน

- ข้าวกล้องเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (non-glutinous medium-grain brown rice) จำนวน 11,111 ตันในราคา 807.64 ดอลลาร์ต่อตัน

- ข้าวกล้องเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (non-glutinous medium-grain brown rice) จำนวน 22,223 ตันในราคา 833.80 ดอลลาร์ต่อตัน

KAFTC ซื้อข้าวสารที่ไม่ใช่ข้าวเหนียวจากเวียดนาม ดังนี้

- ข้าวกล้องเมล็ดยาวที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (non-glutinous long-grain brown rice) จำนวน 4,680 ตันจากเวียดนามในราคา 482.90 ดอลลาร์ต่อตัน

KAFTC ซื้อข้าวจากประเทศไทย ดังนี้

- ข้าวกล้องเมล็ดยาวที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (non-glutinous long-grain brown rice) 5,993 ตันจากประเทศไทยในราคาตันละ 494.50 ดอลลาร์

ผลการประมูลดังกล่าวเป็นการประมูลข้าวในระบบ TRQ ครั้งที่ 2 สำหรับปี 2025 ซึ่งหน่วยงาน KAFTC มีแผนที่จะซื้อข้าวจำนวน 80,351 ตันจากสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ไทย และเวียดนาม ในช่วงระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 31 กรกฎาคม 2025

ที่มา *Oryza.com*

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวของอินเดียนั้นค่อนข้างทรงตัว โดยราคาข้าวหนึ่ง 5% อยู่ที่ 384-391 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เท่ากับระดับ 384-391 เหรียญสหรัฐฯต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 378-385 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เท่ากับระดับ 378-385 เหรียญสหรัฐฯต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า เช่นเดียวกัน

ผู้แทนการค้ารายหนึ่งใน New Delhi กล่าวว่า ราคาเริ่มทรงตัวหลังจากปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา ซึ่งเขาหวังว่าการทรงตัวครั้งนี้จะดึงดูดผู้ซื้อที่ไม่สนใจกลับมาได้

ข้อมูลจากข่าวเผยแพร่ของกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (the Ministry of Commerce & Industry) ระบุว่า อินเดียส่งออกข้าวมูลค่าประมาณ 1.082 พันล้านดอลลาร์ ในเดือนเมษายน 2568 เพิ่มขึ้น

ประมาณ 13.63% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ซึ่งการเพิ่มขึ้นนี้เกิดจากความต้องการข้าวจากต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นและราคาข้าวของอินเดียที่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดีขึ้น

สำนักข่าว The Business Standard รายงานว่ากระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา (USDA) คาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2025/26 (ตุลาคม 2568-กันยายน 2569) อินเดียจะส่งออกข้าวได้มากถึง 24 ล้านตัน ซึ่งคิดเป็นประมาณ 40% ของตลาดโลก ซึ่งแนวโน้มนี้มีปัจจัยสนับสนุนจาก:

- มีสต็อกธัญพืชอาหารจำนวนมาก (66.16 ล้านตัน ณ วันที่ 27 เมษายน 2568 เกินความต้องการ PDS)
- กรมอุตุนิยมวิทยา (IMD) คาดการณ์ว่าจะมีฤดูมรสุมที่มีฝนตกมาก ซึ่งจะช่วยให้ปลูกข้าวได้มากขึ้น
- ผลผลิตข้าวฤดูฝนในปี 2024/25 สูงเป็นประวัติการณ์ที่ 121 ล้านตัน (เพิ่มขึ้น 7% จากปีก่อน)
- คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวในปี 2568 จะสูงเป็นประวัติการณ์เป็นครั้งที่ 10 แม้ว่าจะมีพื้นที่เก็บเกี่ยวที่น้อยกว่าก็ตาม

นอกจากนี้ ยังคาดว่าราคาข้าวที่สามารถแข่งขันได้สูงและอุปทานที่อุดมสมบูรณ์ของอินเดียจะช่วยเสริมความแข็งแกร่งให้กับภาคการครองตลาดข้าวในระดับโลก ซึ่งอาจทำให้การส่งออกจากผู้ผลิตในเอเชียรายอื่น ๆ ลดลง

ก่อนหน้านี้ รัฐบาลมีมาตรการจำกัดการส่งออก (ตั้งแต่ปี 2565 ถึงช่วงปลายปี 2567) เพื่อควบคุมราคาในประเทศ แต่หลังจากนั้นในช่วงปลายปี 2567 เป็นต้นมา รัฐบาลก็ได้ทยอยยกเลิกข้อจำกัดส่วนใหญ่เนื่องจากการผลิตที่เพิ่มขึ้นและเพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพของตลาดโลก ซึ่งข้อจำกัดสุดท้ายสำหรับข้าวหักได้ถูกยกเลิกในเดือนมีนาคม 2568 ที่ผ่านมา

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า ณ วันที่ 9 พฤษภาคม 2568 พื้นที่ปลูกข้าวเปลือกฤดูร้อนปี 2024/25 ของอินเดีย (zaid) (India's 2024/25 summer (zaid) paddy rice crop) อยู่ที่ประมาณ 20.01 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นประมาณ 3% จากระดับปกติที่ประมาณ 19.25 ล้านไร่

ขณะที่พื้นที่เพาะปลูกธัญพืชในฤดูร้อนทั้งหมดของประเทศอยู่ที่ประมาณ 49.26 ล้านไร่ ณ วันที่ 9 พฤษภาคม 2568 เพิ่มขึ้นประมาณ 6.8% จาก 44.96 ล้านไร่ ในปีที่แล้ว ซึ่งการเพิ่มขึ้นนี้เกิดจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยและน้ำชลประทานที่เพียงพอ โดยเฉพาะในรัฐคุชราต มหาราษฏระ และมध्यประเทศ (Gujarat, Maharashtra, Madhya Pradesh)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงนิวเดลี รายงานว่า เมื่อช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2568 กระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกรของอินเดียได้ประกาศการพัฒนาข้าวสายพันธุ์ใหม่จำนวน 2 สายพันธุ์ ได้แก่ DRR Dhan 100 (Kamala) และ Pusa DST Rice 1 ข้าวทั้งสองสายพันธุ์ พัฒนาขึ้นโดยสถาบันวิจัยการเกษตรแห่งอินเดีย (Indian Council of Agricultural Research: ICAR) โดยใช้เทคโนโลยี Genome Editing ประเภท CRISPR-Cas SDN-1 ซึ่งเป็นการปรับลำดับพันธุกรรมโดยไม่แทรกยีนจากสิ่งมีชีวิตภายนอก ซึ่งต่างจากเทคโนโลยี GMO

ข้าวพันธุ์ DRR Dhan 100 พัฒนามาจากสายพันธุ์ Samba Mahsuri (BPT-5204) มีลักษณะเด่นคือระยะเวลาเพาะปลูกสั้นลงประมาณ 15–20 วันเมื่อเทียบกับต้นสายพันธุ์ ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 20–30% และมีคุณสมบัติประหยัดน้ำ รวมทั้งลดการปล่อยก๊าซมีเทนจากแปลงนา

ข้าวพันธุ์ Pusa DST Rice 1 พัฒนาจากสายพันธุ์ MTU1010 (Cottondora Sannalu) มีความสามารถในการทนต่อดินเค็ม ด่าง และสภาพแวดล้อมแห้งแล้ง อีกทั้งสามารถใช้น้ำและปุ๋ยไนโตรเจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผลผลิตสูงขึ้นในระดับใกล้เคียงกับพันธุ์ DRR Dhan 100

ข้อมูลจาก ICAR ระบุว่า ข้าวทั้งสองสายพันธุ์ผ่านการทดสอบภาคสนามในหลายรัฐของอินเดีย และอยู่ระหว่างการดำเนินการจดสิทธิบัตรและขยายการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการปลูกเชิงพาณิชย์ คาดว่าเมล็ดพันธุ์จะพร้อมใช้งานในวงกว้างภายในปี 2570 โดยมีพื้นที่เป้าหมายสำหรับการส่งเสริมการปลูกข้าวสายพันธุ์ดังกล่าว ได้แก่ รัฐอานธรประเทศ เตลังกานา ทมิลนาฑู พินาร์ โอริสสา มัธยประเทศ เบงกอลตะวันตก และรัฐอื่น ๆ ที่เป็นแหล่งปลูกข้าวหลักของประเทศอินเดีย

เทคโนโลยี Genome Editing ที่ใช้ในกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ข้าวในครั้งนี้ เป็นกระบวนการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการนำยีนจากสิ่งมีชีวิตภายนอกเข้าสู่จีโนมของพืช จึงไม่เข้าข่ายเป็นสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม (GMO) ตามนิยามของหลายประเทศ รวมถึงอินเดีย การใช้เทคโนโลยีดังกล่าวมุ่งหวังเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว พร้อมลดการใช้ทรัพยากรและผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลของหน่วยงานด้านการเกษตรอินเดีย ข้าวสายพันธุ์ใหม่ทั้งสองอาจสามารถเพิ่มผลผลิตได้รวมประมาณ 4.5 ล้านตันต่อปี หากมีการปลูกในพื้นที่เป้าหมายประมาณ 5 ล้านเฮกตาร์ (ประมาณ 31.25 ล้านไร่) และสามารถลดการปล่อยก๊าซมีเทนจากภาคการเกษตรได้ในระดับที่วัดผลได้

ทั้งนี้ การพัฒนาข้าวสายพันธุ์ใหม่ของอินเดียส่งผลต่อระบบเกษตรและตลาดข้าวโลก โดยช่วยเพิ่มผลผลิตในระยะเวลาที่สั้นลง ลดการใช้น้ำและปุ๋ย ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมและความมั่นคงทางอาหารของประเทศ อินเดียจึงมีศักยภาพส่งออกข้าวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในตลาดที่มีการแข่งขันสูง เช่น แอฟริกาและตะวันออกกลาง ส่งผลให้ประเทศผู้ส่งออกหลักอื่นๆ เช่น ไทย เวียดนาม และปากีสถาน ต้องเผชิญแรงกดดันด้านราคา โดยไทยอาจต้องเร่งปรับตัวทั้งในด้านการพัฒนาพันธุ์ข้าวใหม่ การลดต้นทุนการผลิต และการสร้างความแตกต่างในตลาดพรีเมียม เช่น ข้าวหอม GI หรือข้าวเพื่อสุขภาพ นอกจากนี้ ความสำเร็จดังกล่าวอาจกระตุ้นให้ประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ลงทุนในเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์พืชแบบ non-GMO เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดที่เข้มงวด เช่น สหภาพยุโรป

นอกจากนี้ เทคโนโลยี Genome Editing กำลังกลายเป็นพรมแดนใหม่ของการเกษตรโลก และอินเดียได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาประยุกต์ใช้กับพืชเศรษฐกิจสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับตัวเชิงนโยบาย เทคโนโลยี และการตลาดจะเป็นกุญแจสำคัญที่กำหนดอนาคตของประเทศผู้ส่งออกข้าวทั่วโลก

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงนิวเดลี

ปากีสถาน

สำนักงานสถิติปากีสถาน (The Pakistan Bureau of Statistics; PBS) รายงานว่าในเดือนเมษายน 2568 ซึ่งเป็นเดือนที่ 10 ของปีงบประมาณ 2024/25 (กรกฎาคม 2567-มิถุนายน 2568) ปากีสถานส่งออกข้าวจำนวน 407,329 ตัน ลดลงประมาณ 23.12% เมื่อเทียบกับจำนวน 529,847 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2567 และลดลงประมาณ 20.09% เมื่อเทียบกับจำนวน 509,7580 ตัน ในเดือนมีนาคม 2568 ที่ผ่านมา

โดยในเดือนเมษายน 2568 ปากีสถานส่งออกข้าวบาสมาดิ 43,895 ตัน ลดลง 34.39% เมื่อเทียบกับจำนวน 66,903 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว และลดลง 37.93% เมื่อเทียบกับจำนวน 70,717 ตัน ในเดือนมีนาคม 2568 และส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวน 363,434 ตัน ลดลง 41.58% เมื่อเทียบกับจำนวน 462,944 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว และลดลง 18.64% เมื่อเทียบกับจำนวน 439,033 ตัน ในเดือนมีนาคม 2568

สำหรับมูลค่าการส่งออกข้าวในเดือนเมษายน 2568 อยู่ที่ 206.296 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงประมาณ 41.34% เมื่อเทียบกับ 351.675 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2567 และลดลง 24.8% เมื่อเทียบกับเดือนมีนาคม 2568 โดยมูลค่าของข้าวบาสมาดีอยู่ที่ 45.741 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงประมาณ 40.49% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2567 และลดลง 40.6% เมื่อเทียบกับเดือนมีนาคม 2568 ขณะที่มูลค่าของข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดีอยู่ที่ 160.555 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงประมาณ 41.58% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2567 และลดลงประมาณ 18.64% เมื่อเทียบกับเดือนมีนาคม 2568

ในช่วง 10 เดือน (กรกฎาคม 2567 – เมษายน 2568) ของปีงบประมาณ 2024/25 (กรกฎาคม 2567-มิถุนายน 2568) ปากีสถานส่งออกข้าวรวม 5,085,877 ตัน ลดลงประมาณ 0.02% เมื่อเทียบกับจำนวน 5,086,981 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2567 โดยส่งออกข้าวบาสมาดี 702,598 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 14.78% เมื่อเทียบกับจำนวน 612,126 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2567 และส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดีจำนวน 4,383,279 ตัน ลดลงประมาณ 2.05% เมื่อเทียบกับจำนวน 4,474,855 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2567

โดยมูลค่าการส่งออกข้าวรวมอยู่ที่ 2,963.993 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงประมาณ 9.71% เมื่อเทียบกับ 3,282.579 เหรียญสหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2567 แบ่งเป็นมูลค่าของข้าวบาสมาดีอยู่ที่ 722.708 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นประมาณ 3.36% เมื่อเทียบกับ 699.208 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ขณะที่มูลค่าของข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดีอยู่ที่ 2,241.285 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลง 13.24% เมื่อเทียบกับ 2,583.371 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2567

การส่งออกที่เพิ่มขึ้นในช่วงก่อนหน้านี้ เป็นผลมาจากมาตรการห้ามส่งออกข้าวบางชนิดของอินเดีย เช่น ข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดี และมาตรการภาษีส่งออกข้าวหนึ่งอัตรา 20% โดยผู้ซื้อจากแอฟริกาและเอเชียที่เคยซื้อข้าวจากอินเดียได้เปลี่ยนมาซื้อข้าวจากปากีสถานมากขึ้น อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ยินดีได้ผ่อนคลายเป็นได้ยกเลิกมาตรการจำกัดการส่งออกข้าวในช่วงปลายปีที่แล้วมาจนถึงการยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวหักเมื่อช่วงต้นเดือนมีนาคม 2568 ที่ผ่านมา ส่งผลให้แนวโน้มการส่งออกข้าวของปากีสถานลดลงอย่างต่อเนื่อง

ที่มา Oryza.com

บังกลาเทศ

สำนักข่าว Financial Express รายงานว่า บังกลาเทศนำเข้าข้าวคิดเป็นมูลค่าประมาณ 492.4 ล้านดอลลาร์ ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงมีนาคมของปีงบประมาณ 2024/25 เพิ่มขึ้นจาก 16.4 ล้านดอลลาร์ในปีก่อนหน้านี้ ซึ่งการเพิ่มขึ้นนี้เกิดจากการหยุดชะงักของอุปทานหลังจากเกิดอุทกภัยร้ายแรง 3 รอบ

ทั้งนี้ อุทกภัยในเดือนสิงหาคม 2567 ได้ทำลายพืชผลในฤดู Aman และ Boro crops ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและทำให้ผู้คนกว่า 500,000 คนต้องอพยพ

รัฐบาลตอบสนองต่อสถานการณ์ด้วยการเพิ่มการนำเข้าข้าวเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาดและเติมเต็มคลังสำรองอาหาร โดยเพิ่มราคาจัดซื้อข้าวเปลือก Boro เป็น 36 ตากา (0.64 ดอลลาร์) ต่อกิโลกรัม (จาก 32 ตากา (0.57 ดอลลาร์)) และราคาข้าวเป็น 49 ตากา (0.88 ดอลลาร์) ต่อกิโลกรัม (จาก 45 ตากา (0.81 ดอลลาร์)) และกำหนดเป้าหมายจัดซื้อข้าวเปลือก Boro จำนวน 350,000 ตันและข้าว 1.4 ล้านตันเพื่อช่วยเหลือทั้งเกษตรกรและการรักษาระดับสต็อกสำรอง

ขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่คาดว่าผลผลิตข้าว Boro จะเพิ่มมากขึ้นถึง 22.6 ล้านตัน ซึ่งจะช่วยบรรเทาภาระทางการเงินของทั้งตลาดและภาครัฐ รัฐบาลยังตั้งเป้าที่จะรักษาปริมาณสำรองข้าวอย่างน้อย 1 ล้านตันเพื่อสนับสนุนการขายในตลาดเปิด ระบบสวัสดิการสังคม และการช่วยเหลือฉุกเฉิน

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น แต่ราคาข้าวขายปลีกยังคงสูง ซึ่งบ่งชี้ถึงความไม่มีประสิทธิภาพในการจัดจำหน่ายหรือการกักตุน

ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-31 สิงหาคม 2568) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2567 – 13 พฤษภาคม 2568 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,045,455 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 16.33% เมื่อเทียบกับจำนวน 898,689 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 137,917 ตัน ลดลงประมาณ 5.21% เมื่อเทียบกับจำนวน 145,502 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 907,538 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 20.49% เมื่อเทียบกับจำนวน 753,187 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 374,932 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 29.84% เมื่อเทียบกับจำนวน 288,763 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 13 พฤษภาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 35,928 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 13 พฤษภาคม 2568 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส 179,830 ตัน เนเธอร์แลนด์ 157,645 ตัน อิตาลี 125,681 ตัน สเปน 110,328 ตัน โปแลนด์ 76,953 ตัน เบลเยียม 75,470 ตัน เยอรมนี 73,642 ตัน โปรตุเกส 67,863 ตัน สาธารณรัฐเชค 46,825 ตัน สวีเดน 27,522 ตัน บัลแกเรีย 21,514 ตัน ลิทัวเนีย 12,778 ตัน สโลวาเกีย 12,587 ตัน กรีซ 10,105 ตัน เดนมาร์ก 10,298 ตัน ไอร์แลนด์ 6,989 ตัน ออสเตรีย 5,115 ตัน ฮังการี 4,668 ตัน ไชปรัส 4,221 ตัน ฟินแลนด์ 4,188 ตัน โรมาเนีย 3,156 ตัน โครเอเชีย 3,022 ตัน มอลตา 2,747 ตัน ลัตเวีย 1,585 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 11 พฤษภาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากปากีสถานจำนวน 84,136 ตัน เพิ่มขึ้น 7.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียจำนวน 65,509 ตัน เพิ่มขึ้น 147.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรูกวัยจำนวน 62,432 ตัน เพิ่มขึ้น 33.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอาร์เจนตินา 47,896 ตัน เพิ่มขึ้น 98.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว และนำเข้าจากกายอานา 31,857 ตัน เพิ่มขึ้น 1.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากกัมพูชา 194,588 ตัน เพิ่มขึ้น 19.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมา 153,622 ตัน เพิ่มขึ้น 3.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 134,797 ตัน เพิ่มขึ้น 16.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 95,909 ตัน เพิ่มขึ้น 10.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 82,876 ตัน ลดลง 0.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 329,321 ตัน เพิ่มขึ้น 54.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 18,526 ตัน เพิ่มขึ้น 21.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกัน

ของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 14,774 ตัน เพิ่มขึ้น 6.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจาก
อุรุกวัยจำนวน 12,905 ตัน เพิ่มขึ้น 535.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากกายอานาจำนวน
12,276 ตัน เพิ่มขึ้น 19.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-11 พฤษภาคม
2568 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 78,956 ตัน สเปน
63,849 ตัน เนเธอร์แลนด์ 55,763 ตัน โปรตุเกส 43,050 ตัน อิตาลี 31,344 ตัน ฝรั่งเศส 22,183 ตัน บัลแกเรีย 3,198
ตัน โปแลนด์ 2,482 ตัน เยอรมนี 2,411 ตัน เดนมาร์ก 2,240 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 948 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสาย
พันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 142,179 ตัน เนเธอร์แลนด์ 121,982 ตัน อิตาลี 76,925 ตัน โปแลนด์ 56,744 ตัน เบลเยียม
55,636 ตัน เยอรมนี 47,105 ตัน สาธารณรัฐเชค 42,435 ตัน สเปน 43,277 ตัน สวีเดน 26,115 ตัน บัลแกเรีย 24,535
ตัน โปรตุเกส 23,726 ตัน ลิทัวเนีย 15,750 ตัน สโลวีเนีย (SI) 12,833 ตัน กรีซ (EL) 10,985 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 9,057
ตัน เดนมาร์ก 8,116 ตัน ออสเตรีย 4,116 ตัน ไชปรัส 3,997 ตัน ฮังการี 3,971 ตัน ฟินแลนด์ 3,941 ตัน โครเอเชีย
(HR) 3,287 ตัน มอลต้า 2,294 ตัน โรมาเนีย (RO) 2,297 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม
301,601 ตัน เนเธอร์แลนด์ 41,207 ตัน สเปน 31,415 ตัน ฝรั่งเศส 18,890 ตัน โปแลนด์ 18,076 ตัน อิตาลี 11,007
ตัน ลิทัวเนีย 3,030 ตัน โปรตุเกส 1,854 ตัน สาธารณรัฐเชค 937 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สี
แล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-11 พฤษภาคม
2568 เช่น กรีซ (EL) 35,247 ตัน สเปน 22,756 ตัน อิตาลี 20,074 ตัน เบลเยียม 16,672 ตัน เนเธอร์แลนด์ 12,168
ตัน โปรตุเกส 11,524 ตัน บัลแกเรีย 7,461 ตัน ลิทัวเนีย 5,549 ตัน เยอรมนี 2,793 ตัน สาธารณรัฐเชค 2,055 ตัน
โปแลนด์ 1,881 ตัน โรมาเนีย 1,371 ตัน ฝรั่งเศส 924 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 4,135 ตัน
อิตาลี 937 ตัน โปรตุเกส 823 ตัน เนเธอร์แลนด์ 758 ตัน กรีซ (EL) 714 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets
and Trade” ประจำเดือนพฤษภาคม 2568 ซึ่งทางด้านสถานการณ์ราคาข้าวนั้น ราคาข้าวของไทยและอุรุกวัยมีการ
เปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากจากเดือนก่อน โดยราคาส่งออกของสหรัฐฯ (U.S. 4%) อยู่ที่ระดับ 671 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน
ลดลง 6 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน จากรายงานในเดือนก่อนหน้า เนื่องจากการส่งออกไปยังประเทศในแถบลาตินอเมริกา
ชะลอตัวลง ขณะที่ราคาส่งออกของอุรุกวัยยังคงลดลงถึง 27 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เหลือ 541 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน
เนื่องจากความต้องการข้าวจากตลาดหลักยังคงลดน้อยลง

ด้านราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนามค่อนข้างทรงตัวอยู่ที่ระดับ 394 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีความ
ต้องการข้าวจากประเทศจีนเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับราคาข้าวของปากีสถานซึ่งเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 399 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน
เนื่องจากมีความต้องการข้าวจากประเทศในแถบเอเชียเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาข้าวไทย (Thai 100%B) เพิ่มขึ้น 17 เหรียญ
สหรัฐฯต่อตัน มาอยู่ที่ 421 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากเป็นช่วงปลายฤดูเก็บเกี่ยวทำให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยลง
ส่วนราคาข้าวขาว 5% ของอินเดียเพิ่มขึ้น 5 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน มาอยู่ที่ 377 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน แต่ยังคงเป็นราคา
ข้าวที่ต่ำที่สุดในตลาด

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้คาดการณ์ในเบื้องต้นว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2568/69 (2025/26) (ปีปฏิทิน 2569) จะมีจำนวน 538.71 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 537.72 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2567/87 (2024/25) (ปีปฏิทิน 2568) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น ประเทศอินเดีย จีน บังคลาเทศ ฟิลิปปินส์ เมียนมา ปากีสถาน จะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ขณะที่คาดว่าประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย กัมพูชา บราซิล ญี่ปุ่น รวมทั้งสหรัฐฯ จะมีผลผลิตลดลง โดยคาดว่าในปี 2568/69 (ปี 2569) ประเทศต่างๆ จะมีผลผลิตข้าวดังนี้

- 1) ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 148.0 ล้านตันข้าวสาร (ซึ่งจะถือเป็นสถิติผลผลิตที่สูงสุดของอินเดีย) เพิ่มขึ้น 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 147.0 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68
- 2) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 146.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% จากจำนวน 145.28 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68
- 3) ประเทศบังคลาเทศจะมีผลผลิต 37.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 4) ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 33.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.9% เมื่อเทียบกับในปี 2567/68
- 5) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 26.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.4% เมื่อเทียบกับในปี 2567/68
- 6) ประเทศไทยคาดว่าจะมีผลผลิต 20.4 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 20.55 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
- 7) ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 8) ประเทศเมียนมามีผลผลิต 12.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 9) ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 9.8 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 10) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 8.1 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 11) ประเทศบราซิลจะมีผลผลิต 7.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 7.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 12) ประเทศญี่ปุ่นจะมีผลผลิต 7.28 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 13) ประเทศสหรัฐฯ จะมีผลผลิต 6.96 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 14) ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.23 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 15) ประเทศอียิปต์จะมีผลผลิต 3.9 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2567/68

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) จะมีการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 538.75 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 532.61 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) โดยคาดว่าความต้องการบริโภคข้าวของประเทศผู้บริโภครายใหญ่ เช่น จีน อินเดีย บังคลาเทศ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เมียนมา ไนจีเรีย บราซิล สหรัฐฯ เนปาล อียิปต์ ปากีสถาน จะมีความต้องการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น คาดว่าจะบริโภคข้าวลดลง โดยคาดว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) ประเทศต่างๆ จะมีความต้องการบริโภคข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 146.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.02% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
- 2) ประเทศอินเดียคาดว่าจะมีความต้องการบริโภคประมาณ 125.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
- 3) ประเทศบังคลาเทศ 38.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 4) ประเทศอินโดนีเซีย 35.5 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68

- 5) ประเทศเวียดนาม 22.75 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 6) ประเทศฟิลิปปินส์ 17.7 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 7) ประเทศไทย 12.65 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 8) ประเทศเมียนมา 10.2 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 9) ประเทศญี่ปุ่น 8.0 ล้านตัน ลดลง 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 10) ประเทศไนจีเรีย 8.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 11) ประเทศบราซิล 7.30 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 12) ประเทศสหรัฐฯ 5.46 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 13) ประเทศเนปาล 4.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 14) ประเทศปากีสถาน 4.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 15) ประเทศอียิปต์ 4.15 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2568/69 (ปี 2569) คาดว่าจะอยู่ที่ 185.07 ล้านตันข้าวสาร ใกล้เคียงกับจำนวน 185.11 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68 (2568) เนื่องจากยังคงคาดว่าจะสต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าในปี 2568/69 (ปี 2569) สต็อกข้าวของประเทศจีนจะมีประมาณ 105.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 และยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 56.73% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ขณะที่สต็อกข้าวของประเทศอินเดียจะมีประมาณ 42.5 ล้านตัน ลดลง 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 22.96% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) ขณะที่ประเทศอินโดนีเซียคาดว่าจะมี 4.37 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 20.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะในปี 2568/69 จะมีสต็อกประมาณ 3.65 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2567/68 เวียดนามคาดว่าจะมี 3.14 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 7.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ไนจีเรียคาดว่าจะมี 2.85 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 8.7% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 และสหรัฐฯคาดว่าจะมี 1.51 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 5.6% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ขณะที่ประเทศไทยนั้นคาดว่าจะสต็อกปลายปี 2567/68 (ปี 2568) จะมีประมาณ 3.91 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 18.1% จากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2567/68 (ปี 2568) ที่จำนวน 3.31 ล้านตัน

ทางด้านการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหรัฐฯคาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) จะมีปริมาณอยู่ที่ประมาณ 61.28 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นประมาณ 1.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 60.46 ล้านตันข้าวสาร ในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) โดยคาดว่าประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญเกือบทุกประเทศจะส่งออกรวมกัน เช่น อินเดีย เวียดนาม ไทย ปากีสถาน กัมพูชา สหรัฐฯ เมียนมา บราซิล ขณะที่ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ไนจีเรีย จีน อิรัก ซาอุดีอาระเบีย มาเลเซีย สหรัฐฯ เซเนกัล แอฟริกาใต้ อิหร่าน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คาดว่าจะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น

โดยในส่วนของการตลาดนำเข้านั้นคาดว่าจะในปี 2569 ประเทศต่างๆคาดว่าจะนำเข้าข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 5.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 2) ประเทศเวียดนามจะนำเข้า 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 3) ประเทศไนจีเรียจะนำเข้า 3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 4) ประเทศจีนจะนำเข้า 2.35 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 5) ประเทศอิรักจะนำเข้า 2.23 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 6) ประเทศในสหภาพยุโรปจะนำเข้า 2.2 ล้านตัน ลดลง 4.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 7) ประเทศซาอุดีอาระเบียจะนำเข้า 1.85 ล้านตัน เท่ากับปี 2568

- 8) ประเทศมาเลเซียจะนำเข้า 1.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 9) ประเทศไอวอรีโคสต์จะนำเข้า 1.6 ล้านตัน ลดลง 15.8% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 10) ประเทศสหรัฐอเมริกาจะนำเข้า 1.58 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.6% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 11) ประเทศเซเนกัลจะนำเข้า 1.55 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 12) ประเทศแอฟริกาใต้จะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 13) ประเทศกินีจะนำเข้า 1.1 ล้านตัน เท่ากับปี 2568
- 14) ประเทศอิหร่านจะนำเข้า 1.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 15) ประเทศบังกลาเทศจะนำเข้า 1.0 ล้านตัน ลดลง 16.7% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 16) ประเทศสหรัฐอเมริกาบริติชจะนำเข้า 0.98 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.4% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 17) ประเทศกานาจะนำเข้า 0.93 ล้านตัน ลดลง 7.5% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 18) ประเทศโมซัมบิกจะนำเข้า 0.93 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 19) ประเทศบราซิลจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน ลดลง 5.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 20) ประเทศแคเมอรูนจะนำเข้า 0.96 ล้านตัน เท่ากับปี 2568
- 21) ประเทศเม็กซิโกจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 22) ประเทศบูร์กินาฟาโซจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.7% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 23) ประเทศเยเมนจะนำเข้า 0.83 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 10% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 24) ประเทศอินโดนีเซียจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 33.3% เมื่อเทียบกับปี 2568

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2569 คาดว่าประเทศต่างๆจะส่งออกข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศอินเดียคาดว่าจะในปี 2569 จะส่งออกได้ 24.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 24.0 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2568
- 2) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะส่งออก 7.9 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 3) ประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 7.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.9% เมื่อเทียบกับ 7.0 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 4) ประเทศปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 5.5 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 5) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 4.0 ล้านตัน ในปี 2568
- 6) ประเทศสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 3.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 3.03 ล้านตัน ในปี 2568
- 7) ประเทศเมียนมาคาดว่าจะส่งออก 1.5 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 8) ประเทศบราซิลคาดว่าจะส่งออกได้ 1.28 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.3% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2568
- 9) ประเทศอูรูกวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 1.0 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, May 2025)